Lokalna akcijska grupa „Bilogora-Papuk“

Broj jedinica lokalne samouprave: **6**
Gradovi: **Grubišno Polje i Daruvar**
Općine: **Sirač, Đulovac, Dežanovac i Končanica**
Broj naselja: **92**
Površina (km^2): **848,30**
Broj stanovnika: **28.649**
Gustoća stanovnika: **33.77 / km²**

BILOGORA PAPUK
lokalna akcijska grupa

Trg b.J.Jelačića 1, 43290 Grubišno Polje,
+385 (0)43 485 170, www.lag-bilogora-papuk.hr,
info@lag-bilogora-papuk.hr

VIZIJA
Područje LAG-a „Bilogora-Papuk“ područje je uravnoteženog ekonomskog, društvenog i održivog razvoja, moderne, tehnološki razvijene ekonomije, kvalitetno educirane radne snage, aktivne lokalne zajednice, izraženih specifičnosti svojih prirodnih, povijesnih i kulturnih resursa, regija izazova i mogućnosti, poželjna za život, rad i posjećivanje.

LAG čine javni i privatni partneri s određenog ruralnog područja koje čini više susjednih zajednica, a obvezno uključuje predstavnike različitih društveno - ekonomskih kategorija.
Lokalna akcijska grupa „Bilogora-Papuk” osnovana je 2010. godine prema smjernicama provedbe “LEADER - pristupa”, a to je stavljanje naglaska na lokalno stanovništvo i lokalnu zajednicu čime se ono potvrđuje kao glavni čimbenik ukupnog razvoja ruralnih područja.

Znamenitosti područja LAG-a „Bilogora-Papuk“

Centralno blatno kupalište, Daruvar
Centralno blatno kupalište jedan je od simbola grada Daruvara. Nekada je to bio izvor blata na mjestu turskog kupališta, a u doba grofa Jankovića bio je to bazen ograđen drvenom ogradom. Današnja zgrada nastaje na mjestu Anine blatne kupelji koju Löwy ruši 1908. ili 1909. godine, a arhitekt Amadeo Carnelutti 1909. godine gradi današnju zgradu u maurskom stilu s kupolom.

Izletište i ribnjak Bara, Grubišno Polje
Smješteno je na Bilogori, u sjeverozapadnom dijelu Grada Grubišno Polje. Lokaciju trenutno koriste ribiči i lovci, a posjetitelji izletišta ugošćuju se u Kavani Bara. Izletište okružuje park šuma pogodna za šetnju i vožnju biciklom. Grad Grubišno Polje namjerava u skoroj budućnosti izletište Bara učiniti suvremenim vikend izletištem s bogatim sadržajima poput kampa s bungalovima, dječjim igralištem, fitness zonom, šetnicom i edukativnim sadržajima.

Julijev park, Daruvar
Julijev park jedan je od najznačajnijih i najstarijih pejzažnih i lječilišnih perivoja kontinentalne Hrvatske. Današnji izgled nije se mijenjao 150 godina što mu daje neprocijenjivu povijesnu i hortikulturnu vrijednost.

Kupačica
U Julijevom parku, uz kupke, vile i stoljetna stabla, nalazi se i mala fontana koju krasi brončana skulptura gole žene odnosno “Kupačica”, jedan od simbola Daruvara i Daruvarskih toplica. Godine 1927. skulpturu je izradio Antun Augustinčić u stilu reminiscencije na art deco, što se najbolje vidi u izrazu lica, položaju očiju, usta i njenoj zavijenoj kosi. Građani ju od milja zovu Gola Maja, Tužna Mara ili Tužna Maja.

Dvorac grofa Jankovića, Daruvar
Dvorac grofa Antuna Jankovića iz 18. stoljeća zaštićeni je spomenik kulture RH 1. kategorije i jedna od najvrijednijih baroknih građevina u županiji, a njegov dvorski perivoj zaštićen je kao nepokretni spomenik kulture zajedno s dvorcem.

www.visitdaruvar.hr

Ginkgo Biloba, Daruvar
Ginkgo biloba je od 1967. godine zaštićen Zakonom o zaštiti prirode RH u kategoriji parkovne arhitekture jer predstavlja najljepši i najstariji primjerak te vrste u Hrvatskoj (preko 240 godina), a okrunjen je i titulom Hrvatskog stabla godine 2019. Svojom životnom pričom „zaljubljenog ginka“ i impozantnošću osvojio je i 2. mjesto u borbi za Europsko stablo 2020.

Rimska park šuma, Daruvar
Poučna staza „Rimska park-šuma“ duga je 2 km, a kroz 1 sat laganog hoda vodi vas 19 poučnih tabli na kojima su opisane prirodne, ekološke i kulturno povijesne znamenitosti daruvarskog kraja.

Stari grad Sirač
Stari grad Sirač je srednjovjekovna turska kamena utvrda iz 14. stoljeća pozicionirana na klisuri u središtu naselja. Današnji ostaci obrambenih zidova svjedoče o njegovoj burnoj prošlosti. Benediktinski samostan sv.Margarete arheološki je lokalitet na području Sirača. U srednjem vijeku je ova benediktinska opatija bila najznačajnija u Slavoniji te je, kao i ostale, bila rasadnik pismenosti, kulture i gospodarskog života.

Manastir Pakra, Sirač
Manastir Pakra nastao je za vrijeme turske vladavine. Nalazi se u kanjonu rijeke Pakre, po kojoj je i dobio ime, okružen prelijepom prirodom.

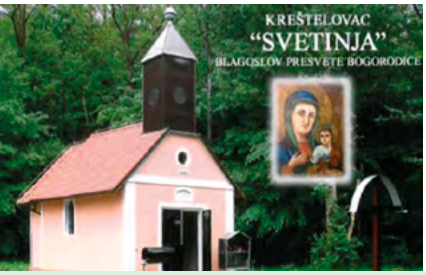

Svetište Svetinja, Krešteloveac
Izvor ljekovite vode, Svetinja, 1747. godine, postalo je svetište koje se i danas posjećuje. Prema vjerovanjima, voda iz izvora u šumi ima moć čudotvornog izlječenja bolesti, a rezultati analize vode upisali su Svetinju na popis ljekovitih izvora Hrvatske.

Manastir sv. Ane, Đulovac
U blizini sela Mala Maslenjača nalazi se manastir i crkva sv. Ane u gotskom stilu iz 15. stoljeća. Nakon burne povijesti i nekoliko promjena vlasnika, manastir danas spada u najvrjednija zdanja gotskog stila u kontinentalnoj Hrvatskoj.

Crkva Roždenija Bogorodice, Mali Zdenci
Sakralna građevina, upisana u registar kao zaštićeno kulturno dobro (Z-2105) Pravoslavna crkva je sagrađena 1761. godine tehnikom gradnje kanatnom konstrukcijom s pokrovom od šindre čime se veže uz tradiciju narodnog graditeljstva. Jednobrodna kapela pravokutnog tlocrta ima polukružno zaključeno svetište jednake širine i pravokutno, zatvoreno predvorje više i šire od broda nad kojim je smješten zvonik. Zvonik je također obložen šindrom i nadvišen lukovicom od istog materijala.

Kula Stupčanica, Đulovac
Srednjovjekovna utvrda Stupčanica koja je u 16. stoljeću postala zloglasno tursko uporište, danas stoji ruševna iznad sela Veliki Bastaji. Od utvrde je ostala samo glavna kula sada visoka 15m te ju danas zovu Kula Stupčanica ili „turska kula“.

Dvorac Dioš
Jedan od najmlađih slavonskih dvoraca, sagrađen 1904. godine, izvanredno se uklapa u okolni ambijent. Bogata arhitektura, sklad vanjskih elemenata i unutrašnjih prostorija odaju dojam gospodske kuće, prema želji Paule Tüköry, koja je dvorac posvetila svom pokojnom suprugu Alajošu.

Etno kuća Bilogora
Zajednica Mađara Grubišnog Polja kroz njihovu etno kuću Bilogora zorno pokazuje kako su živjeli i čime su se služili stanovnici sela u prošlosti, a kroz godinu se ovdje održava niz manifestacija poput olimpijade starih sportova, podizanje majpana i tradicionalnog slavljenja Božića i Uskrsa.

Etno kuća Ivanovo Selo
Etno-okućnica češke narodnosti u Ivanovom selu je svojevrsni muzej češke tradicije i kulture, a prikazuje način življenja i predmete narodne baštine nacionalne manjine Čeha u Hrvatskoj. Svake godine ovdje se održava Etno dan s bogatim kulturno - umjetničkim programom i još bogatijom češkom gastronomijom.

Gospodarske manifestacije

Gospodarski sajam – sajam sira, Grubišno Polje
Kako bi prezentirao svoje gospodarstvo, Grad Grubišno Polje je 2003. godine po prvi puta organizirao Gospodarski sajam, koji je tada imao gospodarsko-obrtničko obilježje. U zadnjih 15 godina, u ruhu Sajma sira, sudjeluje preko 100 izlagača te sajam sira ima potencijal postati nacionalnom smotrom sira.
www.grubisnopolje.hr

Vinodar, Daruvar
Vinodar – najzabavniji festival vina održava se svakog lipnja u Daruvaru i traje osam dana te je bogat raznim događanjima: stručno ocjenjivanje preko 150 uzoraka vina, međunarodna izložba vina u Dvorcu Janković iz 18. stoljeća, VINO TOUR, VINODAR EXPRESS, WINE&ART likovna kolonija, WINE&PHOTO WALK, bogat i raznovrstan kulturno-umjetnički program i folklorni mozaik, kušaonice vina, bogata gastro ponuda, edukacije vinara i vinogradara, prikazi starih zanata, sajam tradicionalnih proizvoda, zabavni program za najmlađe i koncerti u večernjim satima.
www.visitdaruvar.hr

Dani šljiva i rakija, Sirač
Dani šljiva i rakija u Siraču jedinstvena je poljoprivredno-kulturno-turistička manifestacija. Uz druženje u „siračkom seoskom dvorištu“ posjetitelji mogu degustirati izložene i ocijenjene rakije, razne domaće kolače sa šljivama i šljivovim pekmezom, knedle sa šljivama, palačinke i druge delicije, upoznati tradicionalan način pečenja rakije i kuhanja pekmeza. Zabavu upotpunjuje natjecanje u „šljivarskim igrama“ i smotra kulturno-umjetničkih društava i udruga iz Hrvatske i inozemstva.
www.sirac.hr

FLIG, Daruvar
Međunarodni festival limene glazbe FLIG u Daruvaru je jedinstvena manifestacija u Hrvatskoj koja okuplja orkestre iz Hrvatske i susjednih zemalja. Na trodnevnom festivalu koji se održava na središnjem gradskom trgu nastupaju orkestri uz plesnu pratnju svojih mažoret sastava.

Darfest, Daruvar
Darfest je tradicionalan i jedan od rijetkih festivala autorskih skladbi, natjecanje mladh talentiranih pjevača amatera s područja cijele Hrvatske i inozemstva. Festival se održava u kino dvorani „30. Svibnja“ u Daruvaru, a uz brojnu publiku program prati i ocjenjivačka komisija koja ima za zadatak odabrati i nagraditi najbolje.

MASKA, Daruvar
Maska je kazališni festival koji u tri dana nudi nekoliko izuzetno kvalitetnih predstava namijenjenih djeci predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta. Na festivalu se redom pojavljuju kazališne družine, dramski studiji i profesionalne kazališne kuće. Osim predstava, tu je i popratni program uz ulične žonglere, dobošare, zabavljače i plesače na glavnom trgu u Daruvaru.

Končenicke hody
Češka beseda Končanica i Općina Končanica svake godine sredinom mjeseca kolovoza organiziraju “KONČENICKÉ HODY”, u prijevodu “končenjačka gozba”. Za sve posjetitelje u ponudi je domaća češka gastro ponuda, povorka i kulturno-umjetnički program na kojem sudjeluju domaća i inozemna društva.

Dani češke kulture
Dani češke kulture u Daruvaru i Velikim Zdencima su manifestacije u kojima češka manjina prikazuje svoju tradicionalnu i suvremenu kulturu kroz kino projekcije, izložbe, predstavljanje starih obrta te staročeški sajam na glavnim trgovima.

Dožinky
Žetvene svečanosti ili Dožinky su najstarija, najveća i najmasovnija manifestacija češke manjine u Hrvatskoj. Održava se u drugoj polovini mjeseca srpnja svake druge godine u različitim mjestima i traje dva dana. U sklopu manifestacije organiziran je bogat kulturno-umjetnički program koji prikazuje sve ono što je Češka manjina u Hrvatskoj postigla u kulturnom, prosvjetnom i društvenom životu.

Prvi pljesak, Grubišno Polje
Prvi pljesak je grubišnopoljski gradski festival pjevača i plesača amatera na kojemu već više od desetljeća nastupaju, kako gradska, tako i djeca i mladi iz susjednih sredina.

Marinje, Grubišno Polje
Povodom blagdana Imena Marijina, u Grubišnom Polju održava se proslava Marinja – manifestacija duhovnog karaktera prožeta društvenim sadržajima poput tradicionalnog koncerta Mariji ususret, gostovanjima folklornih društava, zabavnim parkom i uličnim prodavačima.

Dan mađarske kulture, Grubišno Polje
Zajednica Mađara Daruvar tradicionalno u jesenskom periodu organizira večer kulture i zabave tijekom koje posjetiteljima predstavi svoj rad, postignuća, dio svog mađarskog kulturnog stvaralaštva kroz jezik, narodnu baštinu, folklor i jedinstvenu gastronomiju.

Turizam i gospodarstvo

Petrov vrh
Petrov vrh jedan je od najistaknutijih vrhova na Zapadnom Papuku. Obrastao je šumom, a samo je sa sjeverne strane otvoren 300 metara dugačkom livadom koja završava kod planinarskog doma "Petrov vrh" udaljenog 9 km od centra Daruvara. Livada se u zimskim mjesecima koristi kao skijalište, a na njenom istočnom rubu je skijaška žičara.
www.planinari-petrovvrh.hr

DARUVARSKA VINSKA CESTA

Daruvarsko vinogorje i Daruvarska vinska cesta
Daruvarsko vinogorje prostire se na pitomim obroncima Bilogore, Papuka i Psunja na nadmorskim visinama od 150 do 240 m. Najzastupljenija je sorta graševina, potom chardonnay, rajnski rizling i sauvignon. Daruvarsku vinsku cestu čini sedam različitih punktova. Svojim oblikom i svrhom spaja najudaljenije dijelove grada te ju svake godine pohodi na stotine žednih posjetitelja. **www.vinskeceste-bbz.hr**

Termalni vodeni park Aquae Balissae
Termalni vodeni park Aquae Balissae u Daruvaru neiscrpno je vrelo relaksacije, užitka i zabave. Osim u bazenima punjenim geotermalnom vodom, posjetitelji se mogu opustiti uz leđne masaže i gejzire ili u tišini podzemne zone relaksacije u finskoj i parnoj sauni te whirpoolu s termalnom vodom.
www.aquae-balissae.hr

DARUVARSKE TOPLICE

Daruvarske Toplice
Daruvarske toplice su visoko pozicioniran i suvremeno oblikovan centar očuvanja zdravlja nenametljivo uklopljen u prirodu, a specijaliziran je za liječenje reumatskih bolesti, medicinsku rehabilitaciju, kao i provođenje programa pomoći u liječenju neplodnosti. Osim toga, vrhunski je sportski i wellness centar te idealno mjesto za teambuildinge, seminare i poslovne skupove. **www.daruvarske-toplice.hr**

Ribnjaci Končanica
Ribnjačarstvo Končanica nalazi se uz rijeku Ilovu te pripada među najstarija ribnjačarstva. Osim uzgoja ribe, bavi se i pružanjem turističkih usluga. Sportski ribnjak dio je turističko rekreacijske ponude i otvoren je za sve posjetitelje, bilo da su to ribiči, izletnici ili slučajni prolaznici.

Vrani kamen
Vrani kamen je prvi hrvatski međunarodni park tamnog neba u najvišoj zlatnoj kategoriji. Nalazi se 9 km od centra Daruvara i prostire se na 8000 ha površine planine Papuk. Diči se nezagađenim noćnim krajolikom i bogatom florom i faunom što ga čini odličnim mjestom za astronome i astrofotografe koji mogu uživati u noćnom zvjezdanom nebu koje je sačuvano od svjetlosnog onečišćenja. Uz „10 dana astronomije“ AD-a Kumova Slama, pionir je u znanstvenom i astroturizmu na ovom području.
www.visitdaruvar.hr/o-parku.aspx

Zdenka d.d.
Zdenka je tvrtka s dugogodišnjom povijesti u proizvodnji sireva. Osnovana je 1897. godine u Velikim Zdencima, a krajem 2010. modernizira svoje pogone i stječe dozvolu za izvoz u zemlje EU. Tržišni je lider u kategoriji topljenih sireva, proizvodi ukupno devet vrsta te posjeduje oznake „Hrvatska kvaliteta“ i „Superbrands“.
www.zdenka.hr

Sirana Jareš
Obitelj Jareš se generacijama bavi sirarstvom, a njihova receptura izrade svježeg sira stara je 150 godina. U proteklih 12 godina u sirani su proizvedeni sirevi nagrađivani zlatnim medaljama, a najnagrađivaniji je sir škripavac. Danas se u ponudi, između ostaloga, nalazi svježi sir, polutvrdi sir, kuhani sir, dimljeni sir, sir s dodatkom paprike i prvi u Hrvatskoj, sir s dodatkom koprive.
www.opg-jares3.webnode.hr

Biogal
U neposrednoj okolici Daruvara, točnije u Donjem Daruvaru, prije više od dvadeset godina nastala je mala tvornica prerade mlijeka, BIOGAL, koja danas nudi raznolikost okusa i mirisa kroz više od dvadeset vrsta kravljih, kozjih i ovčjih sireva.
www.sirana-biogal.hr

Vinarija Daruvar
Badel 1862 d.d. Vinarija Daruvar
Vinarija je kapaciteta oko 8000 litara, a njezina kvalitetna i vrhunska vina čuvaju se u povijesnom prostoru dvorca grofa Jankovića, koji osigurava idealne uvjete za dozrijevanje vina. Podrum se sastoji od prostora za čuvanje vina, lijepe vinoteke smještene među muzejskim eksponatima iz rimskog doba, arhive, te reprezentativne kušaonice. Na više od 140 ha u Donjem Daruvaru i Đulovcu uzgajaju se preporučene sorte vinove loze za ovo podneblje – graševina, sauvignon, rajnski rizling i chardonnay.
www.badel1862.hr

Daruvarska pivovara
Pivovara Daruvar ima tradiciju dugu preko 180 godina i najstarija je hrvatska pivovara osnovana još 1840. godine. Pivovara Daruvar izletnicima nudi organizirani obilazak pivovare uz vodstvo stručne osobe, kao i degustaciju Staročeškog piva uz proizvode poput sireva, čokoladne torte i domaćeg pivskog peciva u sklopu turističkog programa "Naše pivske priče". Brand Pivovare Daruvar 5th Eelement rođen je 2014. godine, stvoren je s naglaskom na umjetnost stvaranja posebnih aroma, okusa i mirisa piva. **www.starocesko.com**
www.5th-element.com.hr **www.beerlist.eu**

OPG Rihter – Rihter Distillery
Obiteljska destilerija sa stoljetnom tradicijom na području grada Daruvara – ždralovog grada – proizvodi Crane Town London dry gin od 20 ručno ubranih biljaka u podnožju Papuka. Osim izuzetne kvalitete okusa, ovaj gin krasi specifičan miris borovice s nijansama bazge i citrusa.
www.rihter-distillery.com

Vinarija Kovačević
OPG Matej Kovačević, Franje Kuhača 49, Daruvar

Obitelj Kovačević bavi se proizvodnjom grožđa i vina te agroturizmom. Na gospodarstvu uređenom u tradicionalnom stilu slavonskih vinara pružaju se usluge seoskog turizma a uz prethodne najave organiziraju se kušaonice vina, prigodne proslave, ručkovi i večernja druženja. Kontakt: Mob: +385 (0)99 578 1927
E-mail: vinarija.kovacevic.daruvar@gmail.com

Vinotočje Voborski
Svoja vrata, obitelj Voborski, otvorit će svakom putniku namjerniku, koji se želi odmoriti od šetnje okolnim brdima, u miru i tišini uz čašicu vina i razgovora slušati pjev ptica i zujanje bumbara te promatrati naš grad kao na dlanu – kako kažu sami posjetitelji "s najljepše pozicije u gradu Daruvaru".
Kontakt: Svibanjska 14, Daruvar
Tel: +385 (0)43 333 098, Mob: +385 (0)99 2179 568
E-mail: velimir.voborski1@bj.t-com.hr

Vinarija Lotada
"Lotada" nudi degustacije vina organizirano za grupne posjete u prostoru za kušanje vina uz stručni komentar enologa.
Kontakt: Tel/Fax: +385 (0)98 1670 264
E-mail: lotada.vina@inet.hr

Gospodarstvo - med

OPG Ahac Miroslav, Grbavac 63, Grubišno Polje

OPG Kobra, Vilka Ničea 2, Grubišno Polje

OPG Herclik Dalibor, Ulica 30. svibnja 1990. 13, Grubišno Polje

OPG Bilek Ksenija, Svibanjska ulica 24, Daruvar

Pčelarstvo Daruvar d.o.o., Josipa Jelačića 87G, Daruvar

OPG Gelenčir Snježana, Dabrovac 9, Doljani, Daruvar

OPG Herout Danijel, Petra Svačića 64, Daruvar

OPG Bosanac Aleksandar, Đulovac 166, Đulovac

OPG Supan Marijan, Branimirova 3, Sirač

OPG Horak Zvonko, Ivana Nepomuka Jemeršića 17, Grubišno Polje

OPG Horvat Berislav, Mala Peratovica 7, Grubišno Polje

OPG Lukšić Voš Ruža, Trg kralja Tomislava 7, Grubišno Polje

OPG Janček Zdravko, F. Buriana 14, Daruvar

OPG Hroh Josip, Kolodvorska 10, Sirač

OPG Vostrel Damir, Ivana Nepomuka Jemeršića 7, Grubišno Polje

OPG Vekić Iva, Trg kralja Tomislava 7, Veliki Zdenci, Grubišno Polje

OPG Kurtović Ivo, Tereze Bernadete Banje 66, Grubišno Polje

OPG Koudela Zmagoslav, Bjelovarska 108, Daruvar

OPG Miler Davor, Nikole Šubića Zrinskog 52, Sirač

OPG Vostrel Damir, Ivana Nepomuka Jemeršića 7, Grubišno Polje

OPG Bijelić Franjo, Grbavac 16, Grubišno Polje

OPG Veltruski Mira, Ljudevit Selo 44, Daruvar

OBJEKTI RURALNOG TURIZMA	Kontakt:
OPG Matej Kovačević	Adresa: Franje Kuhača 49, 43 500 Daruvar Mob: +385 (0)99 578 19 27 E-mail: ljiljana.kovacevic0401@gmail.com, vinarija.kovacevic.daruvar@gmail.com
Kuća za odmor „Vila Bilogore“	Adresa: Mala Dapčevica 44, 43290 Grubišno Polje, Mob: +385 (0)99 660 8113 E-mail: info@vilabilogore.com
OPG Kristina Horvat	Adresa: Dioš 68, 43 505 Končanica Mob: +385 (0)99 513 7234 E-mail: opghorvat.dios@gmail.com
OPG Ružička Alen - Ranč Ružička	Adresa: Končanica 404, 43 505 Končanica Mob: +385 (0)98 986 6827
Izletište kod Francuza	Adresa:Zeleni brijeg 54, Vrbovac, 43 500 Daruvar
Lovačka kuća Javornik	Adresa: Nikole Šubića Zrinskog 1A, 43 541 Sirač Mob: +385 (0)91 332 40 52 E-mail: mmanjaric@gmail.com

RESTORANI	Kontakt:
Kavana Bara	Prilaz Rudolfa Roupeca 4, Grubišno Polje
Little Italy Pub	Stjepana Radića 49, Daruvar
Kavana Queen	Petra Svačića 14, Daruvar
Restoran Terasa	Julijev park 8, Daruvar
Pizzeria Kapelica	Josipa Jelačića 3, Daruvar
Gostionica Srce	Kolodvorska 22, Daruvar
Zdravljak Orijent	Ulica Stjepana Radića 11A, Daruvar

TZ Daruvar - Papuk
Turistički ured Daruvar

Trg kralja Tomislava 12
43500 Daruvar
Tel.: +385 (0)43 331 382
Fax.: +385 (0)43 331 285
www.visitdaruvar.hr
turizam@daruvar.hr
tic@daruvar.hr

TZ Grada
Grubišno Polje

I.N. Jemeršića 1
43290 Grubišno Polje
Tel.: +385 (0)43 448 070
Fax.: +385 (0)43 485 270
turistickagp@gmail.com

Visit Daruvar
DARUVAR VOLI ŽIVOT

Izvori fotografija:
Roma, Goldy, Predrag Uskoković, TZ Daruvar-Papuk, TZ Grubišno Polje, LAG Bilogora-Papuk

Lokalna akcijska grupa „VINODOL“

Broj jedinica lokalne samouprave: **7**
Gradovi: **Bakar, Crikvenica, Kraljevica, Novi Vinodolski**
Općine: **Čavle, Kostrena, Vinodolska općina**
Broj naselja: **54**
Površina (km^2): **683**
Broj stanovnika: **44.109**
Gustoća stanovnika: **64.58 / km^2**

Bribir 46 a, 51253 Bribir,
+385 (0)51 436 231, www.lag-vinodol.hr,
lag.vinodol@gmail.com

Lokalna akcijska grupa „VINODOL“ osnovana je 2012. godine s ciljem unaprjeđenja kvalitete života na području LAG-a, kroz održiv lokalni razvoj i LEADER pristup. Temeljna zadaća LAG-a je promicanje ruralnog područja te unaprjeđenje interesa od važnosti za područje LAG-a, s naglaskom na mogućnost korištenja sredstava iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR). LAG nosi ime prema Vinodolskoj dolini (lat. Vallis Vinearia), koja je u povijesti bila oaza vinove loze, područje poznato po proizvodnji vina. Kao najbolji primjer povijesne povezanosti cjelokupnog područja LAG-a, ističe se Vinodolski zakonik koji dokazuje da je cjelokupno područje bilo u sastavu vinodolske upravno-političke cjeline još davne 1288. godine.

VIZIJA

LAG „VINODOL“ - ruralno područje održivog društvenog razvoja na kojem su stvoreni uvjeti za poljoprivrednu proizvodnju, turizam i kvalitetnu ruralnu infrastrukturu, poštujući povijesno nasljeđe, prirodnu i tradicijsku baštinu - područje privlačno za život, rad i odmor!

Znamenitosti područja LAG-a „VINODOL“

BAKAR

BAKARSKE PREZIDI - zasigurno jedan od najdojmljivijih spomenika ljudskog truda i upornosti predaka. Nastali su većinom za vrijeme vladavine kraljice Marije Terezije (18. stoljeće). Proglašeni spomenikom kulture 1972. godine. Nakon više od pola stoljeća zapuštenosti, PZ Dolčina Praputnjak je u 2002. godini započela s obnovom prezida posadivši izvornu sortu vinove loze Belinu od koje se ponovo počeo proizvoditi pjenušac pod nazivom „Stara Bakarska vodica“.

TURSKA KUĆA - jedna od najpoznatijih, a za posjetitelje svakako najatraktivnija kuća u Bakru, pretpostavlja se da je građena u 14. ili 15.stoljeću. Posebnost Turske kuće proizlazi iz njenih orijentalnih graditeljskih i stilskih obilježja kojih u ovim krajevima inače nema, no Turska se kuća ipak skladno uklopila u okolni primorsko-mediteranski ambijent grada. Njezin oblik što podsjeća na čardak već je odavno srastao s gradom kao i dvije legende o nastanku ove neobične kuće bez «kantuna».

JEZERO PONIKVE - Ponikve su mjesto u bakarskom zaleđu u kojem možete vidjeti jedinstveni krški fenomen pod nazivom „sad ga ima, sad ga nema jezero“, koji je prilično rijedak ne samo u Hrvatskoj nego i šire. Za vrijeme iznimno kišnih razdoblja slivne i podzemne vode od krške doline stvaraju jezero i tako Ponikve u samo nekoliko sati postaju mjesto uz jezero. Taj fenomen kratkog je vijeka jer vodu jezera već prva bura vraća u podzemne tokove bakarskih izvora.

MARGARETIN SAJAM - u svrhu očuvanja bogate bakarske povijesti i običaja, svake godine održava se Margaretin sajam po uzoru na stari Margaretin sajam koji ima vrlo dugu tradiciju i bio je jedan od najvećih na ovim prostorima. Trajao je tri dana i to od 12. do 14. srpnja, a započinjao je pucnjem topa. To je sajam izvorne hrane, pića, gastronomskih delicija i izvornih suvenira te predstavljanja starih običaja, koji se već godinama održava u sklopu Margaretinog leta povodom proslave dana Grada Bakra.

BAŠKOT - priča o bakarskom baškotu veže se uz život pomoraca koji je, kako kažu, kruh sa sedam kora. Smatra se da su pecivo u Bakar donijeli ribari iz talijanske luke Chioggie. Ovo dva puta pečeno suho pecivo bilo je u prošlosti zbog svoje trajnosti česti zalogaj bakarskih pomoraca na plovidbama diljem svijeta jer, iako bez umjetnih dodataka, ima rok trajanja od čak šest mjeseci.

STARA BAKARSKA VODICA - nadaleko poznati pjenušac Bakarska vodica obično se pio kod velikih slavlja, a mnogobrojne su generacije njime nazdravljale u važnim životnim trenutcima. Nekada se pio i na bečkom dvoru, a danas se može kušati pod imenom Stara Bakarska vodica.

BAKARSKA TORTA - krajem 19. stoljeća osmišljen je recept za raskošno bogatu, ali laganu bakarsku tortu. Uz svijetli i tamni biskvit, njezin najfiniji dio je krema od oraha, što nam govori da su bakarski patriciji živjeli na visokoj nozi jer su orasi, kao i danas, bili skupa namirnica.

CRIKVENICA

AD TURRES – antičko naselje, područje današnje Crikvenice na kojem je u 1. stoljeću pr. Kr. osnovana velika keramičarska radionica u kojoj počinje intenzivna gospodarska djelatnost - proizvodnja cijelog asortimana keramičarskih predmeta potrebnih za svakodnevni život, gradnju i trgovinu. Danas je arheološko nalazište ostataka antičke povijesti grada. Godine 2011. izgrađena je replika rimske peći za keramiku, a u planu je izgradnja arheološkog parka.

CRIKVENIČKA AMFORA - među brojnim nalazima na arheološkom nalazištu Ad turres treba istaknuti jedinstven tip rimske amfore, koja je prema nalazištu na kojemu je otkrivena dobila ime Crikvenica. Ovaj poseban tip amfore je službeno nazvan Jadranska amfora ravnog dna tip Crikvenica, što je potvrđeno i od strane stručnjaka. Danas, dvije tisuće godina kasnije, ove se amfore opet izrađuju, ali samo kao umanjene replike, koje su postale autohtoni suvenir Crikvenice.

KAŠTEL - kaštel, samostan, bolnica, dječji dom, odmaralište, hotel... zdanje je prošlosti koje je 1412. godine na temeljima stare crkve podigao Nikola IV. Frankopan kao samostan koji je darovao redovnicima Sv. Pavla Pustinjaka (pavlinima). Darovnicu je izdao u Modrušu, a to je ujedno i najstariji pisani dokument u kojem se spominje ime Crikvenica. To je stara jezgra Crikvenice i najznačajniji spomenik crikveničkog povijesnog naslijeđa.

MJESEC PLAVE RIBE - CESTA PLAVE RIBE - tijekom lipnja održava se Mjesec plave ribe, vezan uz projekt inspiriran bogatom ribarskom prošlošću ovoga kraja “Cesta plave ribe”. Zašto plava riba? Prije svega, zato što je nekad bila jedna od najvažnijih namirnica u tradicionalnoj prehrani. Osim toga, crikvenički su ribari već u 18. stoljeću bili iskusni i poznati majstori u lovu na plavu, ali i ostalu ribu, a mnogi su od njih svoja znanja i vještine prenosili na generacije ribara diljem svijeta. Desetak restorana s područja rivijere danas nosi markicu “Cesta plave ribe”, kojom poručuju da u stalnoj ponudi imaju jela od plave ribe.

RIBARSKI TJEDAN - više od 50 godina prijelaz iz kolovoza u rujan u Crikvenici rezerviran je za jednu posebnu manifestaciju – Ribarski tjedan, koji traje punih tjedan dana. Posjetitelje očekuje raznovrstan i bogat program, u kojemu uživaju sve generacije. Tjedan proleti u trenu uz svakodnevnu zabavu i brojne aktivnosti na kopnu i moru. Ljubitelje morskih delicija razveseljava posebna gastro ponuda u odabranim crikveničkim restoranima. Ova manifestacija je od 2019. godine dio projekta „Zaštita, promocija i turistička valorizacija jadranske pomorske baštine" ili skraćeno „ARCA ADRIATICA".

FESTIVAL JAGODA - gastronomska manifestacija namijenjena svim sladokuscima i obožavateljima ovoga voća. Program manifestacije održava se u svibnju na trgu u Selcu, a uz jagode, prodaju se i različiti proizvodi od jagoda poput sokova, likera, džemova...Partner u ovoj manifestaciji je Udruga proizvođača jagoda Zagrebačke županije "Jagodni prsten".

CRIKVENIČKE RUPICE - autohtono crikveničko jelo, koje podsjeća na bogatu tradiciju ribarstva. S obzirom na to da su iznimno ukusne i kad se ohlade, žene su ih često pripremale muževima kad bi odlazili na more, a prema kazivanjima, njihova veličina odgovara veličini ženske šake.

TORTA FRANKOPAN - crikvenički specijalitet, jedan od podsjetnika na djelovanje knezova Frankopana na crikveničko – vinodolskom području. Recept za tortu je rekonstruiran početkom devedesetih godina 20. stoljeća u Institutu za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu.

KRALJEVICA

DVORAC NOVA KRALJEVICA - izgrađen je polovinom 17. stoljeća kao kasnorenesansna, bogato opremljena rezidencijalna palača pravokutnog tlocrta s četiri ugaone kule. Nakon uhićenja njegovih graditelja grofa Petra Zrinskog i kneza Frana Krsta Frankopana, dvorac je opustošen, a ponovni procvat doživljava krajem 19. stoljeća, dolaskom Isusovaca, koji nadograđuju drugi kat, te kule ukrašavaju grudobranima. Danas se obnavlja kao multifunkcionalni kulturni centar.

TUNERE - su promatračnice s ljestvama, podizane zbog jedne od najznačajnijih aktivnosti kvarnerskih ribara, tunolova. Zbog pretežno nepristupačne obale i malog broja uvala činilo se to uglavnom mrežama stajačicama "na zabod", u koje se ribe zapletu. Na mjestima zadržavanja tuna u zaljevu ili mjestu njihova prolaska postavljane su stajaće tunolovke (tunere) s promatračnicom za praćenje kretanja jata. Do nje se uspinjalo strmim ljestvama, koso položenim iznad mora. Nalazile su se u uvalama duž cijele obale, a danas su obnovljene kao zaštićeni etnološki spomenik.

LANTERNA KRALJEVICA - kameni svjetionik zapaljen 18. kolovoza 1872. godine u sklopu austrijskog programa sigurnosti plovidbe istočnim Jadranom. Kao i ostali svjetionici iz tog vremena put je na početku označavala upaljenom vatrom. Godine 2006. je obnovljena i ponovno je u funkciji. Proglašena je kulturnim dobrom nacionalnog značaja.

TIRA TIRA - jedinstvena manifestacija u Bakarcu kojom se simulira tradicionalni tunolov. Uzvikom starih ribara „tira...tira...tira..." aktiviralo se cijelo mjesto u želji da pomognu dobrom ulovu tune. U rekonstrukciji starinskog lova na tune sudjeluju promatrači na tunerama "stražari" i ribari s drvenim brodicama koji love tunu. Cjelokupni događaj prati se s obale i iz drvenih turističkih brodova koji kruže Bakarskim zaljevom. Na kraju događaja pripremaju se tradicijska jela od tune.

NOVI VINODOLSKI

VINODOLSKI ZAKON - donesen 6. siječnja 1288. godine upravo u Novom, tadašnjem Novom Gradu, predstavlja jedan od važnijih srednjovjekovnih europskih pravnih dokumenata i najstariji zakonski tekst pisan hrvatskim jezikom i glagoljicom. Narod je na vlastitom jeziku posredstvom svojih predstavnika iz devet Vinodolskih općina: Novog Grada, Ledenica, Bribira, Grižana, Drivenika, Bakra, Grobnika, Hreljina i Trsata, popisao svoje pravne običaje. Zanimljive su odredbe o kaznenom pravu i dokaznom postupku, ali i one posvećene ženama i zaštiti njihovog dostojanstva.

FRANKOPANSKI KAŠTEL S KULOM - u kojem je nastao Vinodolski zakon - danas je sačuvan i koriste se dva krila kaštela te jedna kula. Najupečatljivija je kamena KULA KVADRAC ili TURNAC koja nadvisuje obližnje trgove i kuće te se s nje pruža nezaboravan pogled na novljansku okolicu. Visoka je 18 m te ima prizemlje i 4 kata.

OTOČIĆ SV. MARIN - na kojem se nalazi istoimena crkvica iz 17. – 18. stoljeća, a obnovljena početkom 1818. godine. Tu je pronađena mramorna ploča s natpisom u kojem se spominje rimska carica Helena. Na otočiću su se od polovice 17. stoljeća do drugog svjetskog rata nalazile dvije tunere (tunolovke) koje su koristili ribari. Posljednjih godina ponovno je na otočiću postavljena tunera u znak sjećanja na prošlo vrijeme i ribarenje.

MESOPUST - proglašen nematerijalnim kulturnim dobrom Republike Hrvatske. S puno ljubavi sačuvalo se u Novom Vinodolskom bogatstvo običaja, narodnih nošnji, junačke pjesme, plesa, novljansko kolo i zvuk sopila. Novljanski mesopusni običaji bogati raznolikim pokladnim i ženidbenim događanjima: Mlada Mesopustova, napovidanja četvrtkom, kršćenje Mesopusta - čovjeka od slame, igranje novljanskog kola, obilazak i pozdravljanje Mesopustara grada i građana, čitanje Žitka – osude Mesopusta, Sprogod- sahrana. Svake godine u zimsko doba po strogo utvrđenom rasporedu održavaju se Mesopusna događanja. Traju tri tjedna i započinju u četvrtak tri tjedna prije čiste srijede - Pepelnice, kojom i završavaju.

OKOLOTORNO - manifestacija koja se održava srijedom u ljetnim mjesecima, srpnju i kolovozu. Šećući uličicama starog grada posjetitelji uz pomoć mape obilaze znamenitosti. Putem im nude, prezentiraju i prodaju lokalne udruge, umjetnici, obrtnici, poduzetnici, poljoprivredni gospodarstvenici autohtone proizvode i suvenire. Zabavljaju ih glazbenici, kostimirani volonteri – utjelovljeni likovi Frankopana, bana Ivana Mažuranića, Ivane Brlić Mažuranić, te članovi folklornog društva u novljanskoj narodnoj nošnji.

RUŽICA VINODOLA - krajem kolovoza svake godine održava se zanimljiva manifestacija Ružica Vinodola. Nastala je na stoljetnoj tradiciji, još iz vremena vladavine obitelji Frankopan. Priča kaže da se na završetku berbe grožđa među beračicama birala najljepša i najmarljivija beračica – Ružica Vinodola. Ona bi bila ovjenčana vinovom lozom te je na čelu povorke uz zvukove sopila odlazila u Grad.

ŽLAHTINA - autohtona vinska sorta bijeloga grožđa u vinodolskom i krčkom vinogorju. Vinodol krije bogatu povijest proizvodnje vina koja seže još u 1299. godinu i dotiče se Vinodolskog zakonika. Od sorte žlahtina danas se proizvode nagrađivana vina koja po ocjenama struke konkuriraju najboljim svjetskim vinima.

ČAVLE

GRAD GROBNIK - kaštel sazidan u obliku trokuta iznad Grobničkog polja, gdje borave Iliri, Rimljani, Goti, Franci a od 1225. godine u sustavu je hrvatske države, i to u vlasništvu krčkih knezova Frankopana. U 16. stoljeću udajom Katarine Frankopan za Nikolu Zrinskog Sigetskog prelazi u vlasništvo porodice Zrinski. Spominje se u čuvenom Vinodolskom zakoniku iz 1288. godine. Danas prekrasan svjedok prošlosti, pruža sa svojih zidina pogled na cijelu Grobnišćinu i goranske šume. U sklopu kaštela je galerija likovne umjetnosti, zavičajni muzej i artoteka, jedinstvena u Hrvatskoj.

PLATAK - ovaj sportski, rekreativni, planinarski i skijaški centar u neposrednoj je blizini Rijeke. Zbog svog položaja i visine od 1.111 m obiluje snijegom u zimskom periodu te postaje skijaški centar za veliki broj ljubitelja alpskog skijanja. Također je jedno od rijetkih skijališta gdje s vrha žičare (1.363 m) možete uživati u pogledu na more. Noćno skijanje predstavlja posebnu atrakciju. Ljetni period dovodi na Platak mnoštvo izletnika i planinara kojima je to početna stanica za uspon na Snježnik, Risnjak i Guslicu. Osam biciklističkih staza označenih i opisanih u biciklističkoj karti daju dodatnu draž i razlog posjeta Platku. Smještaj i okrepa su mogući u dva planinarska doma otvorena cijele godine.

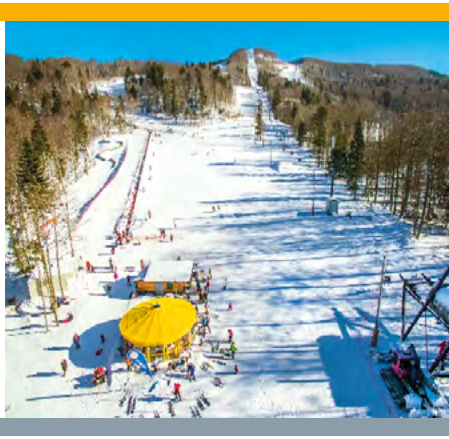

GROBNIČKI DONDOLAŠI - Grobnik je od početka naseljavanja ovog područja bio stočarski kraj. Kako bi osigurali stoku od divljih zvijeri koje su se tijekom zime spuštale i do naselja, imućniji su vlasnici stada unajmljivali nadničare da obilaze pašnjake i stvarajući buku tjeraju grabežljivce duboko u šumu. Pritom koristili su se zvonima, čegrtaljkama te ostalim priručnim sredstvima. lako su svojim izgledom djelovali zastrašujuće, ipak je za obavljanje njihovog posla presudan bio zvuk zvona (Dondola), te su ih zvali Dondolaši. Kako su najviše posla imali u rano proljeće, a to je i vrijeme maškara i karnevala, nerijetko su tako maskirani obilazili i svoja sela. Razvojem i industrijalizacijom ovčarstvo polako stagnira i gubi na značaju, ali običaj 'dondolanja' za vrijeme maškara ostaje.

PALENTA KOMPIRICA I GROBNIČKI SIR - na predjelu Grobinšćine poznata je palenta kompirica koja se priprema od kukuruznog brašna i krumpira. Servira se s Grobničkim sirom i uz razna druga jela. Grobnički sir, koji se dobiva iz ovčjega mlijeka a karakterizira ga slanoća, servira se najčešće uz palentu ili kuhani krumpir. Palenta kompirica i Grobnički sir postali su svojevrsni brand te se svake godine u lipnju održava Festival palente i sira.

KOSTRENA

SOLIN I SOPALJ - na najvišim uzvisinama, povrh Kostrene, smještena je pretpovijesna gradina Solin čija se starost procjenjuje na 4 tisuće godina. Solin je utemeljen još tijekom mlađeg kamenog doba s punim procvatom naselja u bakrenom dobu s obnovom bedema tijekom brončanog doba te u ranom srednjem vijeku. Gradina Sopalj utemeljena je u cilju nadzora Bakarskog zaljeva i grada Bakra tijekom brončanog doba tijekom liburnijske dominacije našim krajevima. Između spomenutih velikih naseobina Solin i Sopalj, nalaze se tragovi manjih osmatračnica s kojih se pruža prekrasan pogled na Kvarner.

ŠPILJE I JAME KOSTRENE - ispod kamenite površine i ispod nogu brojnih posjetitelja i mještana Kostrene nalazi se skroviti podzemni svijet. U Kostreni je za sada poznato 8 špilja i jama ispred kojih se ističe najdulja Urinjska špilja i najdublja špilja Mali štumbur. Urinjska špilja duga je 115 m i ukupne dubine 24 m te pripada u kategoriju anhijalinih speleoloških objekata. U Urinjskoj špilji nalazi se jezero dubine 15 m. Špilja Mali štumbur duboka je oko 45 m i na svome dnu također ima manje jezerce koje je povezano s morem. Biospeleološkim istraživanjima utvrđene su brojne zanimljive špiljske životinje koje naseljavaju i vodena i kopnena staništa. Pronađen je mužjak pauka vrste Stalita taenaria te je prvi puta u Hrvatskoj pronađena vrsta pauka Rhode aspinifera opisana i poznata iz Slovenije. Utvrđene su i nove vrste za znanost dosada nepoznate iz drugih špilja, koje će nakon znanstvenog opisa postati endemi Kostrene poput sitnih planktonskih račića iz skupine Calanoida poznatih samo iz jezera Urinjske špilje.

ZELENA KOSTRENA - sajam zdrave hrane na kojem su većina sudionika ekološki certificirani uzgajivači i proizvođači, a oni koji nisu, proizvode po principima ekološke, organske, biodinamičke i permakulturne poljoprivrede. Tržnica se organizira svake druge nedjelje u mjesecu.

KOSTRENSKA TORTA - autohtoni jestivi suvenir Kostrene upakiran u jedinstvenu i originalnu kutiju koju potpisuje hrvatski dizajner Juraj Zigman, također Kostrenjanin. Recept je tajan, a napravljena je od namirnica koje asociraju na ovaj kraj: suhe smokve, mendule, suhe šljive, orehi i maslinovo ulje.

VINODOLSKA OPĆINA

FRANKOPANSKI KAŠTELI - kneževi Frankopani su na području nekadašnje Vinodolske knežije izgradili devet kaštela, čiji su predstavnici bili potpisnici Vinodolskog zakona iz 1288. godine. Na području današnjeg Vinodola nalaze se tri od devet kaštela - Bribir, Grižane i Drivenik, i još jedan iz antičkih vremena - Badanj. Badanj je podignut na temeljima antičke utvrde i gospodario je prodolom što se pruža od srca Vinodola prema moru. Driveničkí kaštel najočuvaniji je i najatraktivniji kaštel Vinodola koji je zajedno sa Crkvom Sv. Dujma i Crkvom Sv. Stjepana smješten na brijegu iznad Tribaljskog jezera. Na krševitim liticama koje ovdje zovu "griže" izgrađen je grižanski kaštel, po čemu je dobio ime. Danas na slavnu prošlost Grižana podsjećaju samo ostaci zidina grižanskog kaštela. Od nekadašnjeg bribirskog kaštela ostala je sačuvana samo četverokutna kula iz 1302. godine i dio gradskog bedema jer su Bribirci na mjestu nekadašnjeg kaštela u 19. stoljeću izgradili školu i općinsku zgradu.

KUĆA KLOVIĆ - muzejska zbirka posvećena minijaturistu Jurju Juliju Kloviću, u obnovljenoj zgradi nekadašnje škole u Grižanima izgrađenoj 1887. godine. Juraj Julije Klović jedan je od najvećih predstavnika europske i svjetske minijature koji je rođen u Vinodolu 1498. godine. Već u ranoj mladosti odlazi u Italiju, najprije u Veneciju, a zatim u Rim, Mantovu, Firenzu i druge gradove gdje nastaju njegova remek-djela minijature, te se ubrzo nalazi u krugu vodećih umjetnika 16. stoljeća poput Michelangela, Raffaela, El Greca i dr. Djela koja svrstavamo u razdoblje manirizama nalaze se u najvećim galerijama i muzejima svijeta, a u našoj domovini nalazi se samo 'Gloria in excelsis deo'.

BRIBIRSKI PRISNAC - jedna od prepoznatljivosti Vinodola i Bribira, gastro delicija, nasljeđe predaka. Prisnac je slana delicija velike nutritivne vrijednosti sačinjen od sira škripavca, slanine i mladog luka. U prošla vremena stari Bribirski prisnac pripremao se i konzumirao prvenstveno u vrijeme „Vazma", Uskrsnog blagdana. Danas se on kao autohtona bribirska gastro delicija priprema u svim važnijim životnim prigodama Bribiraca, prezentira se i afirmira u sklopu manifestacija i događaja diljem Vinodolske općine ali i šire. On je dio bribirske tradicije, receptura i način pripreme prenosi se iz generacije na generaciju i brižljivo čuva od zaborava.

KAŠETICA PRIMORSKO - GORANSKA

Kašetica primorsko-goranska je brend koji okuplja proizvođače autohtonih proizvoda Primorsko-goranske županije i omogućuje im zajedničku promociju i nastup na tržištu. Mjesto razmjene znanja i okupljanja proizvođača, ali i kreativnih iskoraka srodnih udruga, institucija i građana županije koji promiču ekološku proizvodnju i aktivno kroz rad promoviraju ideje razvoja ekološke svijesti i održivog turizma. Kroz edukaciju javnosti i proizvođača razvija svijest o koristima koje autohtoni proizvodi donose turizmu i time stvaraju poticajnu klimu za razvoj cjelokupnog gospodarstva županije.

Kašetica je ujedno i izložbeno-prodajni prostor u Primorskoj kući u Rijeci u kojem se organiziraju brojne manifestacije, promocije, degustacije, prezentacije, izložbe, edukacije i radionice, a nedavno je otvorena i Kašetica primorsko-goranska u prostorima CPRR-a u Staroj Sušici s raznovrsnom ponudom goranskih proizvoda.

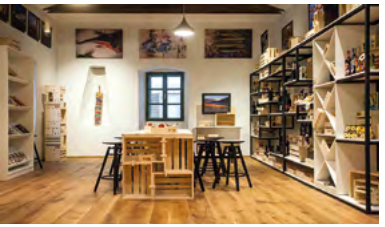

Realizirane su i 4 turističko – tematske ceste što PGŽ čini jedinstvenom u Republici Hrvatskoj:

Cestu sira čini 9 sudionika proizvođača kravljih, ovčjih i kozjih sireva te ostalih prerađevina od mlijeka. Hrvatsko priobalje i otoci imaju dugu tradiciju stočarstva i to prvenstveno ovčarstva. Zbog specifičnih klimatskih uvjeta, posebnosti vegetacije, mnogobrojnih vrsta aromatičnog i ljekovitog mediteranskog, samoniklog bilja na priobalju i otocima, ovčji proizvodi posebnog su okusa. Tome doprinosi i visoka koncentracija soli u tlu te česte posolice koje se odražavaju na strukturu biljnog pokrova, a preko nje i na kakvoću mlijeka odnosno sira. Primorsko – goranska županija može se podičiti s nekoliko autohtonih sireva i to prvenstveno ovčjih – krčki, grobnički, creski te učkarski sir. Među autohtonim sirevima je i jedan kravlji i to goranski sir škripavac.

Cestu meda čini 8 sudionika na području cijele PGŽ. Prirodni resursi mora i gorja na području Primorsko-goranske županije jedinstveni su ne samo u Hrvatskoj nego i u svijetu. Na relativno malenom prostoru od 3.500 km^2, a zahvaljujući bio raznolikosti, ovo područje nudi najkvalitetnije vrste meda - poput meda meduna i meda od kadulje. Interes za pčelarstvo u Primorsko-goranskoj županiji sve više raste, a jedan od razloga za to je izvrsna klima i izražena bio raznolikost. Vrijedno je istaknuti podatak da biljni svijet Primorsko-goranske županije broji više od 2.700 vrsta, po čemu je najbogatija hrvatska županija i jedna od najbogatijih europskih regija.

Danas u Primorsko-goranskoj županiji postoji oko 730 registriranih pčelara s preko 23.000 pčelinjih zajednica te djeluje 14 pčelarskih Udruga i dvije pčelarske Zadruge. Pčelari Primorsko-goranske županije mogu se pohvaliti s izvrsnim medom i pčelinjim proizvodima koji redovito dobivaju visoke ocjene na natjecanjima.

Cestu vina čini 13 sudionika na području zaobalja te na otoku Krku i Rabu. Kultura proizvodnje vina i uzgoja vinove loze u ovoj regiji seže daleko u prošlost, a vjeruje se da su u predrimsko doba upravo pripadnici ilirskih plemena nastanjeni na ovom području izumili drvenu bačvu. Ova iznimno bogata i duga vinska povijest imala je svojih uspona i padova, a tisućljetna tradicija vinarstva i vinogradarstva i danas je važna gospodarska grana županije. Stoga ne čudi pravac razvoja temeljen na očuvanju autohtonih vrijednosti – obnovi vinograda i revitalizaciji autohtonih sorata vinove loze čiji jedinstveni proizvodi imaju zasebno mjesto u turističkoj ponudi Kvarnera. Višestruko nagrađivana, vina Primorsko-goranske županije po ocjenama struke konkuriraju najboljim svjetskim vinima - Žlahtina, Sansigot, Jarbola, Belica, Trojišćina ili Stara bakarska vodica.

Cesta plodova gorja uključuje 10 sudionika s područja Gorskog kotara.

Popis proizvođača sira LAG „VINODOL“

PTO FRANKULIN
Adresa: Brajde 2, Grad Grobnik, 51219 Čavle
Mob: +385 (0)98 831 833; (0)51 245 531
E-mail: sirana.frankulin@gmail.com

OPG STARA CESTA
Adresa: Donji Zagon 21, 51251 Ledenice
Mob: +385 (0)91 546 2432
E-mail: opg.staracesta@gmail.com

Popis proizvođača vina LAG „VINODOL“

VINSKA KUĆA PAVLOMIR
Adresa: Pavlomir 2, 51250 Novi Vinodolski
Mob: +385 (0)51 248 296; (0)98 443 439
E-mail: info@pavlomir.hr
www.pavlomir.hr

PZ DOLČINA PRAPUTNJAK
Adresa: Praputnjak 158a, 51226 Praputnjak
Mob: +385 (0)51 245 531
E-mail: pz.dolcina@gmail.com

Popis proizvođača meda LAG „VINODOL“

OPG KOMADINA ANTONIO
Adresa: Kralja Zvonimira 29, 51250 Novi Vinodolski
Mob: +385 (0)91 949 6447
E-mail: komadina.antonio@gmail.com

OPG STRIZIĆ DEN
Adresa: Kičeri 32 A, 51253 Bribir
Mob: +385 (0)91 422 5402
E-mail: den.strizic@icloud.com

OPG KRIŠKOVIĆ ANDRIJA
Adresa: Ulica 22. lipnja 44, 51250 Novi Vinodolski
Mob: +385 (0)98 695 339
E-mail: jkriskovic@gmail.com

OPG ŠARAR TIHOMIR
Adresa: Miroši 1 B, 51244 Grižane – Belgrad
Mob: +385 (0)91 544 7290
E-mail: tihomir.sarar@net.hr

OPG ŠIMIĆ MILJENKO
Adresa: Šimići 6, 51242 Drivenik
Mob: +385 (0)95 374 9887
E-mail: miljenkosimiclapis@gmail.com

PZ PČELARSTVO APITRADE
Adresa: Hreljin 136, 51226 Hreljin
Mob: +385 (0)98 172 1502
E-mail: info@apitrade.hr

PČELARSTVO BERTONE
Adresa: Kukuljanovo 202/1, 51227 Kukuljanovo
Mob: +385 (0)91 914 3150
E-mail: denis@todo.hr

OPG „ŽIGA“ JOSIP FILIPOVIĆ
Adresa: Osap 22, 51250 Novi Vinodolski
Mob: +385 (0)99 745 8167
E-mail: filipovicmatija91@gmail.com

PČELARSTVO RUKAVINA
Adresa: Visoče 12, 51219 Buzdohanj
Mob: +385 (0)91 254 4448
E-mail: josip.rukavina@ri.t-com.hr

OPG STIPEČ ANĐELO
Adresa: Gradac 19, 51253 Bribir
Mob: +385 (0)92 126 7316
E-mail: astipec@yahoo.com

OPG VERA MILINOVIĆ
Adresa: Punčenjak 3, 51219 Čavle
Mob: +385 (0)91 738 0626
E-mail: niksamilinovic@gmail.com

OPG SAMARŽIJA MARKO
Adresa: Praputnjak 213 B, 51225 Praputnjak
Mob: +385 (0)98 180 1035
E-mail: samarzija.marko@gmail.com

API KVARNER PZ
Adresa: Jakov Polje 8, 51252 Klenovica
Mob: +385 (0)91 949 6447
E-mail: api.kvarner@gmail.com

OPG BILJMAN MIRO
Adresa: Draga Gornja 47, 51260 Crikvenica
Mob: +385 (0)98 905 8726
E-mail: miro.biljman@gmail.com

OPG BERTONE ELVINA
Adresa: Krasica 269, 51224 Krasica
Mob: +385 (0)91 914 3150
E-mail: denis@todo.hr

OPG „MEDO“, LJUBICA GALOVEC
Adresa: Donja Draga 9 A, 51260 Crikvenica
Mob: +385 (0)95 390 8370
E-mail: opgmedo@gmail.com

OPG „TARANTINO“, JURICA MANESTAR
Adresa: Vukovarska 43, 51260 Dramalj – Crikvenica
Mob: +385 (0)91 610 5773
E-mail: manestar.jurica@gmail.com

OPG PČELARSTVO MARINOVIĆ
Adresa: Kamenjak 33, 51244 Grižane
Mob: +385 (0)91 957 3020
E-mail: opg.pcelarstvomarinovic@gmail.com

OPG UREMOVIĆ IGOR
Adresa: Ledenice 84 A, 51251 Ledenice
Mob: +385 (0)91 514 5698
E-mail: juria.matia@gmail.com

OPG BOJANAC, NENAD BOJANAC
Adresa: Podgori 1B, 51253 Bribir
Mob: +385 (0)95 388 7344
E-mail: nbojanac@gmail.com

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA BAKRA
Adresa: Primorje 39, 51222 Bakar
E-mail: info@tz-bakar.hr
Telefon: +385 (0)51 761 111
Web: http://www.tz-bakar.hr

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA CRIKVENICE
Adresa: Trg Stjepana Radića 1c, 51260 Crikvenica
E-mail: info@tzg-crikvenice.hr
Telefon: +385 (0)51 784 101
Web: https://www.rivieracrikvenica.com/

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA KRALJEVICE
Adresa: Rovina bb, 51262 Kraljevica
E-mail: info@tzg-kraljevica.hr
Telefon: +385 (0)51 282 078
Web: https://www.tzg-kraljevica.hr/

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA NOVI VINODOLSKI
Adresa: Kralja Tomislava 6, 51250 Novi Vinodolski
E-mail: info@tz-novi-vinodolski.hr
Telefon: +385 (0)51 791 171
Web: https://www.tz-novi-vinodolski.hr/

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE ČAVLE
Adresa: Čavja 17 (Čavle 104), 51219 Čavle
E-mail: info@tz-cavle.hr
Telefon: +385 (0)51 549 120
Web: https://tz-cavle.hr/

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE KOSTRENA
Adresa: Kostrenskih boraca 1A, 51221 Kostrena
E-mail: info@tzo-kostrena.hr
Telefon: +385 (0)51 289 207
Web: http://tzo-kostrena.hr/

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE VINODOLSKA OPĆINA
Adresa: Bribir 1, 51253 Bribir
E-mail: info@tz-vinodol.hr
Telefon: +385 (0)51 248-730
Web: https://tz-vinodol.hr/

IZVORI:
- Turistička zajednica Grada Bakra
- Turistička zajednica Grada Crikvenice
- Grad Kraljevica
- Grad Novi Vinodolski
- Narodni muzej i galerija Novi Vinodolski
- Turistička zajednica Općine Čavle
- Turistička zajednica Općine Kostrena
- Turistička zajednica Općine Vinodolske općine
- Primorsko-goranska Kašetica, Centar za poljoprivredu i ruralni razvoj PGŽ
- Arhiva LAG-a „VINODOL“

Lokalna akcijska grupa „PAPUK“

Broj jedinica lokalne samouprave: **5**
Grad: **Orahovica**
Općine: **Čačinci, Zdenci, Crnac i Mikleuš**
Broj naselja: **49**
Površina (km^2): **467,99**
Broj stanovnika: **12.930**
Gustoća stanovnika: **27,63 / km^2**

Dalmatinska 110, 33515 Orahovica,
+385 (0)91 955 7742,
www.lag-papuk.hr, lag.papuk@gmail.com

LAG „PAPUK“ osnovan je 27.siječnja 2011.godine. Jedan je od 3 (tri) LAG-a na području Virovitičko-podravske županije. Po površini je jedan od najmanjih LAG-ova u Hrvatskoj.
Područje LAG-a „PAPUK“ nalazi se u jugoistočnom dijelu Virovitičko-podravske županije. Sa svoje istočne strane LAG graniči sa Osječko-baranjskom županijom, a na jugu sa Požeško-slavonskom županijom.

LAG „PAPUK“ je PRVI akreditirani LAG na području Virovitičko-podravske županije koji je potpisao Ugovor sa Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

VIZIJA
„Postati područje očuvane prirode, tradicije i kulturne baštine, visoke turističke ponude koja će biti značajna turistička destinacija Slavonije i Baranje. Područje koje će razvoj modernog gospodarstva zasnivati na poduzetništvu, poljoprivredi, turizmu te ostvariti što veću stopu zaposlenosti. Postati mjesto koje će svoj napredak temeljiti na zajedništvu i aktivnom sudjelovanju svakog građana u životu zajednice“

Znamenitosti područja LAG-a „Papuk“

Ružica grad, Orahovica
Ružica grad je jedan od najvećih i najočuvanijih srednjovjekovnih plemićkih gradova u Hrvatskoj. Zaštićen je kao spomenik kulture najveće kategorije. Srednjovjekovni grad Ružica svoj procvat doživio je u vrijeme knezova Nikole i Lovre Iločkog. Ide u red najznačajnijih Hrvatskih gradova-utvrda u srednjevjekovnom ugarskom kraljevstvu.

Crkva sv. Lovre, Crkvari
Na osnovi izgleda južnog ulaza crkva okvirno datira iz 15. stoljeća, a prema nekim izvorima iz 14. ili čak 13. stoljeća. Kroničari je spominju kao crkvu Svetog Duha. Gradili su je križari na nadmorskoj visini od 206 metara.

Crkva sv. Lovre je spomenik kulture nulte kategorije sa sakralnom, urbanom i fortifikacijskom vrijednošću.

Kurija Mihalović
Kuriju je sagradila obitelj Mihalović, kako povijesni podaci bilježe, u drugoj polovini 18. i početkom 19. stoljeća. Plemićka obitelj Mihalović posjedovala je dvorac i vlastelinstvo Orahovice čak 176 godina. Već od 1716. godine dodijeljeno im je plemstvo, a od početka 19. stoljeća uz svoje prezime pisali su pridjevak ‘od Orahovice’. Među brojnim plemenitašima iz obitelji Mihalović ističu se Demetrije, Petar, Karlo i poglavito Antun pl. Mihalović, u političkoj povijesti poznat kao posljednji hrvatski ban (1917.-1919.).

Kurija Hercegovac
Plemićka kurija Hercegovac služila je vlasnicima Ružice grada kao udobno ladanjsko prebivalište. Smještena je neposredno ispod utvrde Ružica, na svega 600 metara udaljenosti. U povijesnim izvorima ruševine plemićke kurije spominju se u postosmanlijskom službenom popisu iz 1702. godine. Povjesničari tvrde kako je nastala davno prije, na prijelazu iz kasne gotike u renesansu.

Stari orahovački podrum - Izgrađen je 1894. godine. Izgradit ga je dao poznati orahovački vinogradar i vinar Martin pl. Nagy. Poslije II. svjetskog rata pripao je Poljoprivrednoj zadruzi Orahovica, čiji su djelatnici sredinom prošlog stoljeća osnovali i podigli suvremenije nasade vinograda na površini od četiri hektara.

Centar za posjetitelje

Prekograničnim projektom triju partnera, Grada Orahovice, Grada Villanyja i TZ Virovitičko-podravske županije, nekadašnja stara „Ložiona“ Gutmanove željeznice rekonstrukcijom je doživjela potpunu obnovu i postala Centar za posjetitelje. Osnovne namjene Centra su: kušaonica vina s uslužnim prostorom, mini kuhinjom i s višenamjenskim izložbenim prostorom u prizemlju, koji se po potrebi može pregraditi ili spojiti s kušaonicom. Centar za posjetitelje svim svojim sadržajima je u funkciji promicanja vinskog turizma na području grada Orahovice.

Antina špilja

Na 600 metara nadmorske visine na obroncima Krndije, nedaleko od Orahovice, nalazi se Antina špilja. Do nje se dolazi stazom od Jezera do dobro poznate Ružice grada pa preko manje poznate razvaline Staroga grada, u čijoj je blizini Antina spilja, a staza vodi do vrha Krndije-Kapovca. Nastala je erozijskim procesima u karbonatnim stijenama koje tvore vršne dijelove Papuka, a taložene su prije 200 milijuna godina. Špilja je izuzetno bogata špiljskim ukrasima, stalaktitima i stalagmitima, te je već dobila pridjev najljepše špilje u cijeloj Slavoniji.

Željeznički stupovi u planini - ostaci Gutmanove željeznice - U našoj skoro zaboravljenoj povijesti veliku ulogu je imala Gutmanova željeznica, tj. Slavonsko-podravska željeznica (SPŽ). To je bila mreža pruga širine 1000 mm, a dugačka 165 km. Protezala se od Osijeka preko Valpova, Belišća, Donjeg Miholjca do Orahovice, a drugim krakom do Slatinskog Drenovca i Voćina pa skoro do pod sam vrh Papuka gdje su bila brojna šumska radilišta. Pruga je bila prvenstveno namijenjena za prijevoz drveta od slavonskih brda do Belišća na Dravi gdje je bila tvornica za preradu, ali prevozila je i drugi teret kao što su ribe sa ribnjaka u posebnim kontejnerima i putnike. I danas se mogu vidjeti kameni stupovi, između Gornje Pištane i Kokočaka koji su nekada bili dio mosta po kojem je išla Gutmanova pruga.

Lokomotiva 80 – 81

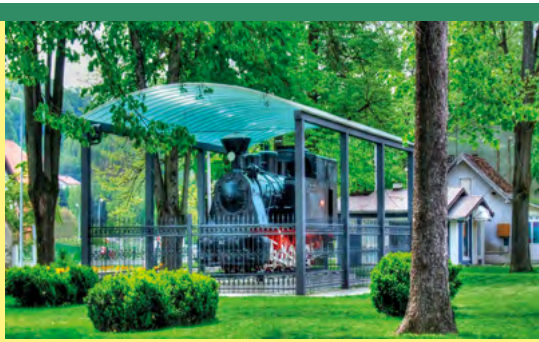

Oznaka 80-81 broj je, serija i ime Kraussove lokomotive uskotračnog vlaka izrađene u Munchenu 1939. godine. To je jedinstveni primjerak lokomotive u svijetu, a riječ je o takozvanoj „ahcigerki“, lokomotivi serijskog broja 80-81, koji, bar onaj 80, pročitan na njemačkom znači ahcig, pa zato i „domaći“ naziv „ahcigerka“. Bila je to parna lokomotiva koja je vukla teretne vagone Gutmanovom željeznicom, a koji su prevozili građevinski materijal iz tvrtke Radlovac. Iako je taj vlak bio ponajviše teretni, imao je funkciju tzv. putničkog, jer je često prevozio i radnike od orahovačkog željezničkog kolodvora do spomenute tvornice. Lokomotiva je dvadeset tonska strojna masa, sa šest osovinskim pogonom, razvijala je brzinu i do trideset kilometara na sat. Ovo je jedinstvena i posebna lokomotiva, jer ima radni pogon na šest osovina. Orahovčani lokomotivu od milja nazivaju „Ćiro“ mada je Ćiro druga lokomotiva koja je prevozila putnike i završila je negdje u Belišću.

Crkva Našašća sv. Križa - Gradnja crkve započela je sredinom 1756. godine. Crkva predstavlja najstariji sačuvani i najvrjedniji barokni arhitektonski spomenik grada Orahovice. Kao građevni materijal za gradnju crkve dopreman je kamen s ruševnog dvora, naročito kapele Svete Katarine. Crkva je građena u baroknom stilu, ali su još uvijek nedostajali neki jače naglašeni elementi baroknog graditeljstva. Dogradnja i proširenje župne crkve počelo je 1793. godine, a dovršeno je 1798. godine. Najveći i najteži građevinski zahvat bila je gradnja crkvenog zvonika iznad ulaznih vrata u crkvu. Crkveni su zidovi oslikani. Sedam prozora osvjetljava danjim svjetlom unutrašnjost crkve. Osim glavnog oltara Našašća svetog Križa, tu su oltari Svete Katarine, Svetog Ivana Krstitelja i Blažene Djevice Marije.

Stari grad Oršulić - Ostaci srednjovjekovne utvrde Oršulić, poznatije kao Stari grad, nalaze se na planini Papuk, ispod vrha Kapavac (792 m), na oko 3 km udaljenosti od Ružica grada. Utvrda je izgrađena na teško pristupačnom brijegu na oko 700 m nadmorske visine, zaštićena strmim brdskim kosinama. Riječ je o plemićkom gradu ili utvrdi koja još nije sasvim istražena. O ovoj utvrdi nema izravnih povijesnih podataka, iako je moguće da se u povijesnim izvorima iz 13. i 14. stoljeća neki podaci odnose upravo na ovu utvrdu, a ne na obližnji Ružica grad. Do sada nisu pronađeni tragovi udobnog stanovanja. To govori da je služila isključivo u vojničke svrhe.

Manastir sv. Nikole - Jedan je od najstarijih pravoslavnih manastira u Hrvatskoj. Osnovan je krajem 16. stoljeća. Već 1579. godine spominje ga osmanlijski popis Požeškog sandžaka. Imenuje ga kao „manastir Remeta“ na području Orahovačke nahije. Toponim Remeta izvedenica je iz latinskog jezika, što znači pustinjak. I danas se još u narodu spominje Pustinjački jarak, nedaleko manastira. Najstariji sačuvani zapisi iz samog manastira datiraju iz 1583. godine. Manastir se spominje kao hram Svetitelja Nikolaja, zvanog Remeta. Manastir je kulturni spomenik 0-te kategorije.

Crkva sv. Georgija - Crkvu sv. Georgija sagradili su orahovački kaluđeri 1719. godine na mjestu nekadašnje stare rimokatoličke crkve kao jednobrodna crkva s polukružnom apsidom, te uz nju podigli i manastir. S istoka je zaštićena Jankovačkim potokom, sa sjevera potokom Šumećica, a sa zapada opkopom. Crkva je građena u kombinaciji kamena i opeke, te je rastvorena polukružnim prozorskim otvorima od kojih su neki kasnije zazidani.

Gospodarske manifestacije

Orahovačko proljeće

Orahovačko proljeće najveća je i najpoznatija kulturna manifestacija u Virovitičko – podravskoj županiji i jedna od tri najveće u Slavoniji. Od 1959. godine na ovamo Orahovčani proljeće slave u obliku ove kulturno – zabavne, glazbene, turističke i sportske manifestacije. U raznovrsnom programu, koji traje tjedan dana, nađe se ponešto za svakoga: izložbe, natjecanja, koncerti, a sve završava prve nedjelje u lipnju Cvjetnim korzom – mimohodom mališana odjevenih u maštovite cvjetne kostime te tradicionalnom smotrom folklora na kojoj sudjeluju brojna kulturno – umjetnička društva iz Hrvatske i inozemstva.

Sajam vina i kulena

Već tradicionalno Grad Orahovica i Turistička zajednica grada Orahovice svake godine organiziraju Sajam vina i kulena. Prijavljene uzorke vina i kulena ocjenjuju stručna povjerenstva. Iz godine u godinu sve je veća zainteresiranost vinara i kulenara za sudjelovanjem na sajmu. Završna manifestacija održava se na izletištu „Jezero“ , na kojem se dodjeljuju nagrade i gdje možete kušati najbolja vina i kulene, šetati sajmom i vidjeti ponudu drugih izlagača. U sklopu Sajma vina i kulena održava se i Vinski maraton u kojem mogu sudjelovati svi zaljubljenici trčanja, pod uvjetom da su punoljetni.

Kestenijada

U organizaciji Grada Orahovice i Turističke zajednice te suorganizaciji Srednje škole Stjepan Ivšić, Hrvatskog planinarskog društva Orahovica i Reda vitezova Ružice grada, u središtu Orahovice održavaju su tradicionalni Dani kestena i mladog vina, prepoznatljiva orahovačka Kestenijada. Mirišu kesteni od ranih poslijepodnevnih sati, a posjetitelji mogu vidjeti različite načine pečenja kestena pa je tako viđeno pečenje kestena u starim bubnjevima od “veš-mašine” na koje je navarena ručka i velika “tepsija” za pečenje, oba stroja u izradi orahovačkih planinara.

Srednjovjekovni viteški turnir

Viteški turnir za ruku kneginje Ružice, kojime Udruga 'Reda vitezova Ružice grada', Turistička zajednica grada Orahovice i Grad Orahovica njeguju običaje i srednjovjekovnu tradiciju, samo je jedan od brojnih turističkih događaja koji se tijekom ljeta održavaju u gradiću pod Papukom i Krndijom.

Crkvaračko prelo

Crkvaračko prelo spoj je očuvanja narodnih običaja, izvedbi tradicionalnih božićnih i inih pjesama uglavnom vezanih uz Slavoniju i tamburicu. Organizator Crkvaračkog prela je Kulturno-umjetničko društvo Crkvari pod pokroviteljstvom Grada Orahovice.

Pekmezijada u Dugoj Međi

Kuhanje domaćeg pekmeza od šljive, tradicionalno se održava svake godine u Dugoj Međi. Udruga hrvatskih branitelja dragovoljaca Domovinskog rata Duga Međa organizator je ove manifestacije, a cilj manifestacije je promocija zdrave hrane, čuvanje starih običaja, sportsko i prijateljsko druženje hrvatskih branitelja.

Turizam i gospodarstvo

Izletište Jankovac
Jankovac, jedna od najljepših gorskih dolina smještena je na sjevernim obroncima Papuka na visini od 475 m. Bogata je hladnim izvorima i bistrim potocima, a okružena stoljetnim bukvama slavonske šume. Zbog izuzetnih prirodnih ljepota Jankovac je 1955. godine proglašen zaštićenom Park - šumom. Na Jankovcu je izgrađena "Grofova poučna staza" koja prolazi najljepšim dijelovima Park šume.

Jezero Hercegovac
Jezero „Hercegovac'" smješteno je unutar Parka prirode Papuk u Virovitičko – podravskoj županiji oko 2 kilometra južnije od grada Orahovice i nekoliko stotina metara zračne linije od izletišta Jezero. Tvrtka Radlovac ima dokumentaciju za sanaciju tog prostora oštećenog rudarskim radovima po kojoj se već radi turistička zona u kamenolomu Hercegovac s jezerom dubine 20 metara i površine 3 ha.

Poučna staza „Ružica grad"
Staza prolazi, od Jezera kroz bukovu šumu do Ružice grada, i duga je 800 metara s uređenim stepenicama na strmijim dijelovima staze te uređenim izvorom podno zidina Ružice grada. Na stazi su postavljene 23 edukativne table sa sadržajima koji objašnjavaju biološku raznolikost šume, geološke karakteristike te vrijednu kulturno-povijesnu baštinu.

Izletište Jezero
Orahovačko jezero je umjetno jezero koje se nalazi u podnožju planine Papuka, nedaleko od Ružice grada. Nastalo je 1961. godine kad se gradio umjetni nasip. Iako je umjetno, ima vlastite prirodne izvore na planini koji omogućuju da u jezero stalno dotječe svježa voda. Orahovačko jezero se smatra jednim od „bisera" kontinentalnog turizma ovog dijela Hrvatske, a 2012. godine je dobilo priznanje „Turistički cvijet-kvaliteta za Hrvatsku 2012." odnosno dobilo je titulu najbolje plaže kopnenih voda Hrvatske.

Geopark Papuk
Geopark Papuk je prvi hrvatski geopark koji je postao dio europske i svjetske UNESCO-ve mreže geoparkova čiji su glavni ciljevi zaštita, edukacija i održivi razvoj. Geopark je područje sa izražajnom geološkom baštinom te strategijom za održivi gospodarski razvoj i promociju te baštine na dobrobit lokalne zajednice.

Park prirode Papuk
Zastupnički dom Hrvatskog državnog sabora donio je Zakon o proglašenju Parka prirode Papuk 23. travnja 1999. godine zbog iznimne geološke i biološke raznolikosti te vrijedne kulturno-povijesne baštine. Unutar Parka prirode nalaze se brojna područja koja imaju veći stupanj zaštićenosti nego ostali dijelovi parka. Status posebno zaštićenih područja dobili su zbog svojih neuobičajenih značajki koje ih manifestiraju kao jedinstvene u području, regiji, zemlji ili čak i šire. Posebno zaštićena područja su: geološki spomenik prirode Rupnica, park šuma Jankovac, posebni rezervat šumske vegetacije Sekulinačke planine, spomenik prirode Dva hrasta, spomenik prirode Stanište tise, posebni floristički rezervat Pliš-Mališčak-Turjak-Lapjak.

PP Orahovica d.o.o.
Vino PP Orahovice proizvodi se u najmodernije opremljenoj vinariji opremljenoj inox posuđem s mogućnošću hlađenja, gdje se fermentacija i čuvanje odvija u strogo kontroliranim uvjetima. U vinariji se fermentacija crnog vina odvija u 5 vinifikatora od kojih su dva vertikalna, jedan horizontalni te dva vinifikatora tipa Gimar. Grožđe se preša u tri pneumatske preše. Uz takav strogo kontrolirani način proizvodnje PP Orahovica u mogućnosti je isporučiti ujednačenu vrhunsku kvalitetu vina. Vina PP Orahovice osvojila su brojne nagrade na prestižnim svjetskim natjecanjima vina. Certifikati i odličja oznaka DWWA, IWSC ili Mundus Vini dokaz su kvalitete i rigorozne kontrole koju su vina prošla.

Vinarija Patkoš

U srcu Slavonije, na spoju ravnice i planine, vinorodnih brežuljaka, podno Papuka i Krndije, duž rijeke Vučice Vinogradarstvo Patkoš svoju vinogradarsko-vinarsku priču počelo je pisati 2005. godine kada je i zasađen prvi hektar i pol vinograda odnosno 7500 trsova. U narednih nekoliko godina poduzetnički duh te ljubav prema vinu naveo ih je da prošire svoju proizvodnju , te se zasadilo još dodatnih 5 hektara odnosno 21.500 trsova sve ukupno koji su smješteni na posebno odabranim područjima. U sklopu mirnog obiteljskog imanja koje se nalazi na vinskoj cesti možete uživati u prelijepom pogledu na srednjovjekovnu utvrdu Ružica grad koja se nalazi na obroncima planine Papuka, gdje je 2010.godine sagrađen i novi vinski podrum gotovo potpuno ukopan u zemlju koji čuva vina na idelanoj temperaturi, kapaciteta cca 40,000l. Uz svu potrebnu opremu i mehanizaciju glavnina kapaciteta im se nalazi u inox spremnicima dok ostala odabrana vina dozrijevaju njegovana u malim hrastovim bačvicama (barrique) proizvedenih od autohtonog Slavonskog hrasta.

Iskrena vina Matković

Svima poznata izreka “In Vino Veritas” dobila je doslovno značenje pod palicom kreativne agencije Señor i studija Čavar koji su za svog klijenta Vina Matković osmislili kampanju “Iskrena Vina”. U želji da što vjerodostojnije predstave vinariju Matković te ljubav i trud koji oni ulažu u proizvodnju vina dizajneri su odlučili izdvojiti ih iz mase proizvođača s iskrenim porukama. Na etiketi svake boce tako su osvanule emotivne poruka koje, kako dizajneri sami kažu, komuniciraju male neizgovorene istine.

Obiteljska destilerija FRUCTUS

Obiteljska destilerija FRUCTUS, u vlasništvu obitelji Kostelac uspješno posluje od 2006. godine. Sa svojim proizvodima prisutni su diljem Lijepe naše, od velikih trgovačkih centara, specijaliziranih trgovina, suvenirnica, eminentnih ugostiteljskih objekata, duty free shopova u zračnim lukama itd.

Nakon dugogodišnjeg iskustva u proizvodnji, te detaljne analize tržišta, odlučili su 2017. plasirati novi PREMIUM brand pod nazivom Royal Luxury. Sam naziv branda govori kako se radi o luksuznim proizvodima koji su ne samo vrhunske kvalitete, nego pažnju plijene i svojim ekskluzivnim i luksuznim dizajnom. Kao i svi ostali proizvodi destilerije, i proizvodi branda Royal Luxury proizvode se ručno, po starinskoj recepturi, bez umjetnih dodataka kao što su boje, arome, sladila i dr. U ponudi imaju i program Party likera namijenjen konzumaciji na raznim događanjima. Pakirani su u različitim pakiranjima, od standardnih staklenih boca, pa sve do pakiranja u plastičnim epruvetama i staklenim minijaturama. Osim toga, sve skupa je izuzetno maštovito dizajnirano, tako da možete uživati u društvu Babaroge, Frankensteina, Krkana i drugih likova.

Gospodarstvo - med

Abičić Vjekoslav, J. Poljaka 21, Orahovica

Božinoski Dragan, Z.N. Garde 6, Orahovica

Šilović Ana, Stošićevo šetalište 77, Orahovica

Ambroš Mario, Nova Jošava 31a, Orahovica

Ćuća Nevenka, Stošićevo šetalište 52, Orahovica

Bačmaga Damir, Radićeva 58, Crnac

Behin Juraj, Trg kardinala F. Kuharića 12, Čačinci

Brbot Milan, Dalmatinska 15, Orahovica

Borić Branko, Frana Supila 17, Orahovica

Farkaš Miroslav, Bana Jelačića 9, Čačinci

Grdić Duško, Slavonska ulica 2, Čačinci

Grgurić Stjepan, Veliki Rastovac 22, Crnac

Jelen Srećko, Vinogradska 58, Čačinci

Hager Krunoslav, Braće Radića 10, Zdenci

Jurlina Marijo, Dolci 18, Orahovica

Jović Joso, Braće Radića 33, Čačinci

Jusup Gordana, Vladimira Nazora 90, Orahovica

Okrugić Stjepan, Riječani 75, Orahovica

Kmet Verislav, 10. Travnja 14, S. Drenovac, Čačinci

Lukavski Mario, S. Radića 54, Donja Pištana, Orahovica

Maglaić Rajko, A. Tomca 5, Orahovica

Margaretić Nenad, Braće Radića 45, Čačinci

P.G. „Agroselo“ Gvozdenović Predrag, Frana Supila 57, Orahovica

Peštaj Lidija, Stara Jošava 5a, Orahovica

Savić Željko, Augusta Šenoe 4, Orahovica

Švamberger Zvonko, Kolodvorska 12, Zdenci

Šalković Ivan, Matije Gupca 2, Čačinci

Topić Miroslav, Mandićeva 10, Orahovica

Zuanović Hrvoje, Lipovačka 75, Čačinci

Volenik Silvija, Dolci 107, Orahovica

OBJEKTI RURALNOG TURIZMA	Kontakt:
Cottage ORKIĆ	Adresa: Strana 8, 33515 Orahovica Mob: +385 (0)99 355 4485 E-mail: cottageorkic@gmail.com
OPG ŠIMATIĆ – APARTMANI ŠIMATIĆ	Adresa: Strana 14, 33515 Orahovica Mob: +385 (0)91 320 6910 E-mail: simatic.marica@gmail.com
ODMOR U ZELENOM	Adresa: Odvojak F. Supila 1, 33515 Orahovica Mob: +385 (0)98 542 573
KUĆA ZA ODMOR KRAJNA	Adresa: Krajna bb, 33514 Čačinci Mob: +385 (0)99 606 0626 E-mail: booking@opg-buneta.hr

RESTORANI	Kontakt:
Restoran „Jezero“	Jezerska 49, Duzluk, 33515 Orahovica
Pečenjarnica „Mimoza“	Trg bana I. Mažuranića bb, 33515 Orahovica
Restoran „Dukat“	Trg sv. Križa 4, 33515 Orahovica
Pizzeria Kod Jape	Petra Preradovića 1A, 33515 Orahovica
Dok Holliday	Trg bana Ivana Mažuranića 35, 33515 Orahovica
Restoran Bijeli Bagrem	Riječani 88, 33515 Orahovica
Gostionica Sport	Stara Jošava 2, 33515 Orahovica

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA ORAHOVICE
TRG SVETOG FLORIJANA BB
33515 ORAHOVICA

Mob: +385 (0)99 262 0336
E-mail: tzgorahovica@tzgorahovica.hr
www.tzgorahovica.hr
tic@daruvar.hr

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE ČAČINCI
TRG KARDINALA FRANJE KUHARIĆA 2
33514 ČAČINCI

Tel: +385 (0)33 684 204
Mob: +385 (0)99 329 0484
E-mail: info-tz@cacinci.hr
www.tz-cacinci.hr

Izvori:
Arhiva: Turistička zajednica grada Orahovice (tekst i fotografije):
http://tzgorahovica.hr/znamenitosti/
http://tzgorahovica.hr/manifestacije/

Arhiva: Turistička zajednica općine Čačinci (tekst i fotografije):
https://tz-cacinci.hr/izletiste-jankovac/

Općina Čačinci (Strateški program gospodarskog razvoja Općine Čačinci):
https://cacinci.hr/wp-content/uploads/strateski_plan_razvoja.pdf (str. 32)
Park prirode Papuk: **https://www.pp-papuk.hr/o-nama/o-parku/**
PP Orahovica: **https://pporahovica.hr/vinogradarstvo/vinogradi/**
Fructus, proizvodnja voćnih vina i likera: **https://fructus.hr/**

Lokalna akcijska grupa „Virovitički prsten“

Broj jedinica lokalne samouprave: **6**
Grad: **Virovitica**
Općine: **Gradina, Lukač, Pitomača, Suhopolje i Špišić Bukovica**
Broj naselja: **74**
Površina (km^2): **814,46**
Broj stanovnika: **49.738**
Gustoća stanovnika: **61,07 / km²**

lokalna akcijska grupa virovitički prsten

Matije Gupca 5, Virovitica, 33000 Virovitica,
+385 (0)98 99 04201, +385 (0)99 733 4569,
www.lagvip.hr, info@lagvip.hr

Lokalna akcijska grupa „Virovitički prsten“ (LAG „VIP“) osnovana je 14. rujna 2012. godine, obuhvaća područje koje se nalazi u Virovitičko-podravskoj županiji, kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske na prostoru dodira Središnje i Istočne Hrvatske. Na sjeveru graniči sa Mađarskom, na jugu sa Bjelovarsko-bilogorskom te na sjevero-zapadu sa Koprivničko-križevačkom županijom.
LAG-a „VIP“, od osnutka do danas, potiče i animira lokalno stanovništva na predlaganje, izradu i provedbu razvojnih projekata, na taj način žele se umrežiti lokalni dionici te osigurati protok informacija i transfer znanja, kako bi se zajednički planirao ukupni razvoj, adekvatno iskoristili svi potencijali što će u konačnici doprinijeti poboljšanju ruralnih, životnih i radnih uvjeta na području LAG-a „VIP“. Temeljem sinergijskog pristupa, od svog osnutka, LAG „VIP“, je konstantno pružao doprinos razvoju svog područja te težio ostvarenju strateških ciljeva i vizije iz Lokalne razvojne strategije.

Znamenitosti područja LAG-a „Virovitički prsten“

Dvorac Pejačević sagradio je grof Antun Pejačević 1804. godine na mjestu porušenog srednjovjekovnog burga/utvrde. Odlikuje se barokno-klasicističkim stilskim karakteristikama, okružen je skladnim parkom te predstavlja najvažniju kulturnu, povijesnu i turističku znamenitost koja dominira središtem Virovitice. 2019. godine Dvorac Pejačević obnovljen je sredstvima EU fondova prijavom na natječaj za obnovu kulturne baštine u funkciji turizma pod nazivom „5 do 12 za Dvorac“. U njemu se nalazi moderan multimedijski muzej sa stalnim postavom „Drveno doba“, restoran, cafe bar i suvenirnica u obliku godova drveta. **https://gmvt.com.hr/**

Palača Pejačević - Sagrađena je u drugoj polovici 18. stoljeća, a njezina izvorna namjena bila je konjička vojarna. Impozantan je primjerak barokne svjetovne arhitekture i registrirani spomenik nulte kategorije te predstavlja jedno od najstarijih virovitičkih kulturnih dobara na području graditeljstva. Obnovljena je 2014. godine sredstvima EU fondova, a u njoj su danas smješteni prostori Gradske uprave i nekoliko gradskih tvrtki.

FRANJEVAČKI SAMOSTAN I CRKVA SV. ROKA - U sklopu Franjevačkog samostana u Virovitici, koji je obnovljen 2011. godine, nalazi se Muzej sakralne umjetnosti i kulturno-povijesne baštine i samostanska knjižnica, koja sadrži vrijednu i rijetku knjižnu građu u rasponu od 15. do 21. stoljeća. Izgradnja crkve sv. Roka započela je 1746. i trajala je do 1752. godine. Stravični potres koji je pogodio Viroviticu 1757. godine, teško ju je oštetio. Unutrašnjost crkve krase glavni i sporedni oltari bogate barokne ornamentike i monumentalne orgulje, stilom elegantnog i energičnog baroka ubraja se među najistaknutije barokne cjeline u Hrvatskoj.

GIMNAZIJA PETRA PRERADOVIĆA VIROVITICA

Stoljetna zgrada Gimnazija je jedna od najljepših zgrada u gradu, a njezini učenici, koji nakon obrazovanja ostvaruju zavidne znanstvene, umjetničke i poslovne karijere, prenose glas o njoj i svjedoče o trajnosti pravih vrijednosti. Godine 1968. škola dobiva ime Gimnazija “Petar Preradović“, po pjesniku koji je rođen u Grabrovnici, naselju udaljenom tridesetak kilometara od Virovitice. Danas Gimnazija izvodi programe opće, jezične i prirodoslovno-matematičke gimnazije.

Kazalište Virovitica
Počeci kazališnog života u Virovitici sežu u sam početak 20. stoljeća. Umjetnički ansambl Kazališta Virovitica sastoji se od desetak glumaca, a kontinuirano je pomlađivan mladim glumcima, koji rado dolaze u Viroviticu i stapaju se u skladnu cjelinu s domaćim ansamblom. Nastupi virovitičkoga kazališta diljem Hrvatske i regije posljednjih godina zapaženi su, dobro ocijenjeni od eminentnih hrvatskih kazališnih stručnjaka i kritičara te višestruko nagrađivani.
http://kazalistevirovitica.hr/

Veleučilište u Virovitici - kampus sa Studentskim domom i Restoranom „Škola“

Današnje Veleučilište u Virovitici osnovano je 7. rujna 2007. godine pod nazivom Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici.
Veleučilište djeluje u prostoru bivše vojarne u Virovitici, koji je 2011. potpuno obnovljen EU fondovima. Na Veleučilištu se izvode preddiplomski stručni studiji: Elektrotehnika , Računarstvo Menadžment i Poduzetništvo te diplomski specijalistički stručni studij Menadžmenta sa smjerovima Menadžment malih i srednjih poduzeća i Destinacijski menadžment. Povlačenjem sredstava iz EU fondova 2014. godine izgrađena je Studentska menza s kafićem, dok je Studentski dom, sa 108 ležajeva, izgrađen 2017. godine.

Heritage hotel Kurija Janković Kapela Dvor
Kurija Janković sagrađena je tijekom 19. stoljeća u duhu smirenog historicizma, a danas nakon njene potpune obnove sredstvima iz EU fondova, predstavlja jednu od najelegantnijih plemićkih ladanjskih kuća na području Virovitičko-podravske županije. Heritage hotel-Kurija Janković nalazi se u selu Kapela Dvor na području općine Lukač, nedaleko Virovitice, na mjestu gdje Slavonija grli Podravinu, u okruženju UNESCO Prekograničnog rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav.
https://www.kurija-jankovic.com/

Kuća Petra Preradovića
Kuća, kao stara građevina posebnog stila, predstavlja veliku povijesnu baštinu, ali je istovremeno i spomenik kulture jer se u njoj 19. ožujka 1818. godine rodio jedan od najvećih hrvatskih pjesnika – Petar Preradović. Izgrađena je 1775. godine u selu Grabrovnica u blizini Pitomače. Zahvaljujući EU sredstvima programa Interreg, suradnje Mađarska – Hrvatska, u okviru projekta „Preradović & Csokonai“, Općina Pitomača je renovirala i adaptirala kuću u kojoj se danas nalazi suvremeni Interpretacijski centar Kuća Petra Preradovića.

Hotel Dvorac grofa Jankovića u Suhopolju

Postojeće zgrade dvorca u Suhopolju s parkom uokolo, ostatak su nekad velikog vlastelinskog kompleksa. Prve zgrade na mjestu današnjeg dvorca sagrađene su sredinom 18. stoljeća, u vrijeme kada je nastalo naselje Suhopolje, tako da glavnina današnjeg dvorca, tri postojeće zgrade, potječu iz tog vremena. Dvorac Janković u Suhopolju obnovljen je uz pomoć EU fondova te prenamijenjen u Centar za posjetitelje – Dvorac Janković Suhopolje, posjeduje povijesnu, ambijentalnu i arhitektonsku vrijednost te je kao takav registriran pri Ministarstvu kulture Republike Hrvatske kao nepokretno kulturno dobro graditeljske baštine. Zajedno s pripadajućim povijesnim perivojem, koji je zaštićen kao objekt prirode i kao spomenik vrtne arhitekture te preostalim pratećim građevinama, dvorac čini jedan od vrijednih primjera ladanjske feudalne arhitekture s kraja 18. i početka 19. stoljeća.

https://www.dvorac-jankovic.hr/hr/

Pianino na ulici

Virovitica je prvi grad u Hrvatskoj koji je proveo projekt "Pianino na ulici".

Pianino je postavljen u Palači Pejačević i omogućava posjetiteljima sviranje glazbe na ulici.

BEE – pčelinji safari i BEE park

Projekt "Razvoj pčelarstva kroz prekogranične turističke rute"- Bee2Be, u sklopu kojeg je revitaliziran i Mali park, kao dio turističke infrastrukture grada Virovitice, na temu je razvoja pčelarstva i doprinosu razvoju turizma. Kroz projekt je uspostavljena ruta-"Bee-safari", na temu meda i pčelarstva, čini je 35 punktova od čega 20 s hrvatske te 15 s mađarske strane, a polazišna točka turističke rute je upravo „Bee park".

Događanja i manifestacije

Viroexpo
Od 1996. godine u Virovitici se održava međunarodni sajam gospodarstva, obrtništva i poljoprivrede. Na oko 28.000 četvornih metara prostire se jedan od najvećih sajmova u Hrvatskoj koji svake godine bilježi preko 700 izlagača iz brojnih zemalja svijeta i oko 25.000 posjetitelja. Osim brojnih izlagača, sajam prati i bogat program s nizom stručnih predavanja, uglavnom poljoprivrede, na kojima posjetitelji mogu saznati važne informacije vezane uz poslovanje. Također, tu je i kulturno-zabavni program popraćen mnoštvom glazbenih i kulturnih nastupa.
https://viroexpo.com.hr/

Agroexpo
Sajam agro proizvoda i opreme održava se svake jeseni u Virovitici zajedno s Županijskom izložbom voća povrća i poljoprivrednih proizvoda, Županijskim ocjenjivanjem, izložbom meda i pčelinjih proizvoda, Međunarodnim ocjenjivanjem meda, izložbom ljekovitog bilja i izložbom vina.
https://viroexpo.com.hr/agroexpo/

Virkas - virovitički kazališni susreti
Kazališni program izrastao na stoljetnoj tradiciji održavanja kazališnih predstava i na 60-godišnjem kontinuiranom uspješnom djelovanju Kazališta Virovitica. Program obuhvaća mnoštvo kazališnih predstava, koje započinju premijernom predstavom domaćeg kazališta, a nastavlja se uspješnicama kazališnih kuća i družina iz Hrvatske i inozemstva. **http://kazalistevirovitica.hr/virkas-2021/**

Izložba „Virovitica voli vlakove“
Od kolovoza 2015. godine u Virovitici se može pogledati jedinstvena izložba u ovom dijelu Europe, na 300 m² , oko 3.500 različitih modela vlakova, autobusa, tramvaja, gdje se s nekima od njih može i upravljati. Nalaze se ovdje i makete povijesnih vlakova, kao što je originalni model Orient expressa iz 1918. godine, Hellas Istanbul express, Jugoslavia express, Hrvatska Mimara i Jugoslovenska Mimara, model električne lokomotive Ote Horvata... postav je to koji oduzima dah i djeci i odraslima. Izložbi je dodijeljena nacionalna godišnja nagrada Simply the best u kategoriji Kultura – zbirke i izložbe.

Proljetni zvuci Jana Vlašimskog

Manifestacija izrasla na 120 godina tradicije glazbenog obrazovanja u Virovitici, svake se godine održava tijekom mjeseca svibnja u organizaciji Češke besede Virovitica i Saveza Čeha u Republici Hrvatskoj, uz suorganizaciju Glazbene škole Jana Vlašimskog, HPD Rodoljud te Gradske glazbe Virovitica. Posvećena je klasičnoj glazbi u čast virovitičkog skladatelja i glazbenog pedagoga Jana Vlašimskog, koji je velik dio svog glazbenog života proveo u Virovitici.

Suhopoljska KUL (kulturna) plaža

Trodnevna je to ljetna manifestacija na temu knjige i čitanja. Uz brojne besplatne radionice za djecu, mlade i roditelje, stručni skup za učitelje, promociju zdravog života, učenje stranih jezika, izrađivanje instrumenata, izložbe, odvijaju se i koncerti te druženja uz knjigu. 170 m² pijeska za veselje najmlađima, druženje sa Duricom, ljetne voćne poslastice i još puno toga. Zabava, kultura, glazba, gitara, knjige, kultura...

Odvija se preko puta prekrasne crkve Sv.Terezije Avilske, jedne od rijetkih sakralnih građevina u neoklasicističkom stilu u Europi koju je sagradio grof Ivan Nepomuk Janković, čiji se sarkofag nalazi izložen u kripti crkve.

Glazbeni festival Pjesme, Podravine i Podravlja

Pitomača
Tamo gdje osjetila plešu

Jeste li znali da se tambure pitomačke obitelji Kos sviraju svuda po svijetu gdje Hrvati čuvaju svoju baštinu, od Austrije, Njemačke, do SAD-a, Kanade i Australije? Jeste li znali da je prvi tamburaški sastav u Pitomači osnovan 1906. godine ili da su u Pitomači održana prva tamburaška sijela? Sve ove činjenice dovele su do osnivanja Glazbenog festivala Pjesme Podravine i Podravlja koji oslobađa i promovira kreativnost umjetnika kroz nove pjesme inspirirane baštinom hrvatskih krajeva uz rijeku Dravu.

Dani pečenjakov

Pečenjak ili pečeni kukuruz je specijalitet koji se uvijek s radošću očekuje krajem srpnja ili početkom kolovoza. Dečki iz Dravske ulice u Pitomači htjeli su ovu deliciju, pripremljenu na različite načine, približiti svim posjetiteljima Pitomače i eto, nastade jedinstvena ljetna manifestacija!

Big Jump for Living Rivers (Veliki skok)

Održava se na izletištu Križnica, na obali rijeke Drave kod visećeg pješačkog mosta, na području općine Pitomača, a u sklopu međunarodne akcije za očuvanje rijeka i obilježavanje proglašenja Rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav. Nekoliko stotina posjetitelja simbolično skoči u rijeku Dravu te tako pošalje poruku o ljepoti krajolika i prirodnom bogatstvu Prekograničnog rezervata biosfere Mura – Drava – Dunav koji je potrebno sačuvati za buduće generacije. U bogatom programu može se pronaći za svakoga ponešto, eko radionica, igre za djecu, sportsko - rekreativni sadržaji (odbojka na pijesku, bacanje kamena preko rijeke Drave, vožnja biciklima, kanuima i čamcima...).

Moto alka

Tradicionalna Moto alka u Špišić Bukovici održava se od 1987. godine u sklopu obilježavanja Dana općine Špišić Bukovica – "Ivanja". Novijeg datuma je Moto alka za osobe s invaliditetom, a oba događanja organizira MK "Alka" iz Špišić Bukovice. Ljubitelji vozila na dva kotača na svojim jurećim ljubimcima pokazuju svoje vještine. Uz mirnu ruku moraju zadržati motor u ravnini, pri čemu u klasi jednosjed moraju postići brzinu od 35 do 45 km/h, dok je u klasi dvosjed potrebna brzina od 45 do 55 km/h. Naravno cilj je pogoditi alku u sridu!

Karting u Virovitici

Istinski zaljubljenici u brzine i oktanske sportove na svoje mogu doći na karting stazi u Virovitici. Upravo s ciljem oživljavanja auto-moto sporta u gradu, 2008. godine osnovan je Auto-moto karting klub „Cobra Virovitica" koji promiče, razvija i unapređuje karting sport u okolici i cijeloj HR i ono najbitnije provodi edukaciju i osposobljavanje mladih vozača, koji su zasluženo državni prvaci duži niz godina te organizira karting utrke državnog i međunarodnog karaktera.

Turizam i gospodarstvo

Virovitički ribnjaci (jezera)
Nedaleko od Virovitice nalazi se 9 ribnjaka (jezera) koji predstavljaju najbogatije ribolovne vode virovitičkog područja. Prostiru se na 86,14 ha, okruženi šumom i poučnom biciklističkom stazom te obiluju mnogim vrstama slatkovodnih riba.
Brdsko-biciklistička staza „Put šarana" na Virovitičkim ribnjacima je kružna cross country staza duljine 11.300 metara s ukupno 330 metara nadmorske visine uspona, a podloga se sastoji od 300 metara makadama, 700 metara šumskog puta te 10.300 metara šumskog traila.

Križnica
Ponekad mirna, a ponekad hirovita. No, uvijek podjednako zadivljujuća, reći će o Dravi brojni avanturisti, ribiči, biciklisti, vikendaši i izletnici koji adrenalin, mir i inspiraciju redovito pronalaze na njezinim bijelim pješčanim plažama i otocima te na stazama koje je slijede. Među najslikovitijim mjestima je Križnica, mjesto u blizini Pitomače, zaštićeni krajolik uz hrvatsko-mađarsku granicu do kojeg je jednako doživljajno stići skelom ili visećim pješačkim mostom.

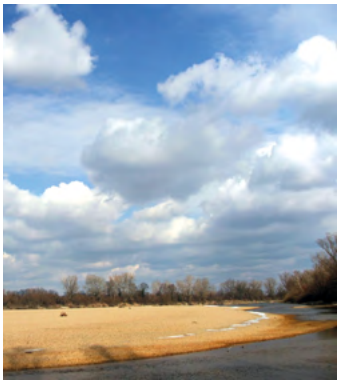

Regionalni park Mura-Drava
Obuhvaća poplavno područje formirano duž riječnih tokova, a uključuje i prijelazno područje s poljoprivrednim površinama i manjim naseljima uz rijeke sve do ušća Drave u Dunav kod Aljmaša. Na području općine Pitomača, od 2008. godine u obuhvatu Regionalnog parka Mura – Drava nalaze se zaštićeni krajobrazi Križnica, Jelkuš, Širinski otok i močvarno stanište Vir.

Prekogranični rezervat biosfere Mura-Drava-Dunav
Prostor ovog prvog hrvatskog prekograničnog rezervata biosfere obuhvaća u našoj zemlji čitave tokove rijeke Mure i Drave koji su od veljače prošle godine zaštićeni u kategoriji regionalnog parka, rijeku Dunav te Park prirode Kopački rit. Proteže se kroz 6 sjevernih županija (Međimurska, Varaždinska, Koprivničko-križevačka, Virovitičko-podravska, Osječko-baranjska i Vukovarsko-srijemska županija) na površini od 395 860,7 ha.

Biciklistička staza „Podravski krug“
Vozeći stazu „Podravski krug“ upoznat ćete zapadni dio Virovitičko-podravske županije, njezin podravski dio. Staza „Podravski krug“ dugačka je 63 km, a prvih 20-ak km staze vozi se u neposrednoj blizini Bilogore, dok je ostatak staze ravničarski. Podravina je regija koja se smjestila na sjeveru Lijepe naše, pitoreskan je to kraj s jedne strane omeđen rijekom Dravom, a s druge brdima Bilogore. Na prostranim podravskim poljima uzgaja se povrće, ljekovito bilje, duhan i ostale kulture, dok se obroncima Bilogore šire vinogradi i voćnjaci.
https://www.panonske-staze.com/staze/podravski-krug/

Spider grupa d.o.o.
Povezani je poslovni sustav sa sjedištem u Pitomači, koji se bavi uzgojem i preradom ljekovitog i aromatičnog bilja te opremanjem čajeva. Tvrtke u sastavu Spider grupe specijalizirane su za organski (EKO/BIO) uzgoj ljekovitog i aromatičnog bilja, preradu i proizvodnju biljnih i voćnih čajeva. Sirovine se uzgajaju na vlastitim površinama, certificiranima za organski (EKO/BIO) uzgoj. U suradnji s obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima u Hrvatskoj i susjednim zemljama, proizvodi sirovine koje prerađuju u vlastitom modernom pogonu prerade i proizvodnje.

Pitomačka pivovara d.o.o.
2017. godine ohrabrena okusom i popularnošću craft pive u Hrvata, ova tvrtka, pokrenula je proizvodnju tamnog i svijetlog piva. Prvo je to pivo iz Pitomače, a u samu posvetu tome nosi i ime – Pitko! Piva su nepasterizirana, tj. nefiltrirana i to im daje posebnu čar, punoću okusa, karakterističnu boju. U craft pivu je dozvoljen udio taloga zbog čega se deklarira kao mutno specijalno pivo.
http://pitomacka-pivovara.hr/o-nama/

Podrum Vineda d.o.o.
Osnovan je 2005. godine na temeljima tradicije dviju obitelji Kaša i Kovač, a 2008. godine zasađene su prve ozbiljnije površine pod vinogradima sa domaćom autohtonom sortom graševina. Podrum Vineda nalazi se u Vukosavljevici, mikrolokalitetu u srcu virovitičkog vinogorja, na pjeskovitom tlu bilogorskih obronaka Aršanja i Klainog brda.
U ponudi vinske karte mogu se pronaći nekoliko crnih i bijelih vina, od graševine u kvalitetnim i vrhunskim kategorijama do chardonnaya, cabernet sauvignona, frankovke...
https://www.podrum-vineda.hr/

LOZAN DAM

DAM d.o.o.
Poduzeće je u Lozanu, općini Špišić Bukovica, za ekološku proizvodnje ljekovitog bilja, uglavnom kamilice i jedno je od najvećih poduzeća u jugoistočnoj Europi za proizvodnju i preradu EKO certificiranog ljekovitog bilja (kamilice) na kontrolirani i siguran način.
https://www.dam.com.hr/

HERBEA d.o.o.
...POVRATAK PRIRODI

HERBEA d.o.o.
Osnovana je 2009. godine u Špišić Bukovici kao tvrtka kćer obrta „Zora" koji se već dvadesetak godina bavi poljoprivrednom proizvodnjom i doradom, najvećim dijelom ljekovitog bilja (kamilice), duhana te ostalih ratarskih kultura.
http://herbea.hr/

ŠAFRAM d.o.o.
Proizvodni pogon tvrtke smješten je u Turanovcu, u općini Lukač, financiran je iz IPARD programa – mjera 103 s ciljem ulaganja u izgradnju, proširenje i opremanje objekata za preradu voća i povrća. Kompletna proizvodnja preseljena je iz Zagreba u Turanovac. Novi proizvodni pogon za preradu i pakiranje začina naslanja se na postojeći, koji je Šafram otvorio 2004., a modernizirao krajem 2007. godine. Tvornica Šafram razvijala se u nekoliko faza uvodeći nove tehnologije i nove standarde nužne za postizanje međunarodne konkurentnosti.
http://www.safram.hr/Home/Index/hr-HR

TVIN d.o.o. Virovitica
Tvin d.o.o. je osnovan 1913. godine kao pilana te se u svom postojanju razvijao, kako organizacijski, tako i sa svojim proizvodnim kapacitetima u današnju osnovnu djelatnost proizvodnje pločastog i masivnog namještaja te programa uredskog namještaja.
https://tvin.hr/profil-tvrtke/

Panonski drvni centar kompentencija
Panonski drvni centar kompetencija zamišljen je kao poveznica znanstvenika, lokalne zajednice i industrije u svrhu razvoja inovativnih proizvoda od drva te pružanja usluga poduzetnicima iz drvno-prerađivačkog sektora. Pruža usluge malim i srednjim poduzetnicima iz drvno prerađivačkog sektora u Hrvatskoj i regiji, u svim fazama razvoja finalnih proizvoda od drva, odnosno proizvoda s većom dodanom vrijednošću, s naglaskom na inovacije.
http://pdck.hr/

Vinarija -Tomo Boutique Winery
Vlasnici ove vinarije su svoju ljubav prema vinogradu, grožđu i vinu pretočili u jednu od najmodernijih boutique vinarija u Slavoniji – obiteljska vinarija za 21. stoljeće, proizvodi vina koja redefiniraju status i položaj graševine kao naše najprepoznatljivije, ali istovremeno i najpodcjenjenije vinske sorte. Pokazuju i to da slavonska vina mogu napraviti još veći iskorak u vinskom svijetu Hrvatske i Europe. I bijela i crna! „Tradicija je poput ljubavi. Ona je vrijedna i iskrena jedino ako ne sputava, već ti daje slobodu da poletiš. Vino ne laže!“
https://apolitico.hr/

Brana d.o.o.
2005. godine izgrađena je ULO hladnjača za voće i povrće, a ova tvrtka počela se baviti organizacijom proizvodnje, skladištenjem te prodajom jabuka i ostalog svježeg voća i povrća. Hladnjača ima ukupno 2.800 m^2 i sastoji se od 12 odvojenih komora kapaciteta skladištenja 2.000 t, opremljene ULO sustavom (Ultra Low Oxigen) i sustavom za regulaciju vlage, koji omogućuje kvalitetnije i dugotrajnije čuvanje svježeg voća i povrća. U skladišnom prostoru nalazi se linija za sortiranje voća i povrća, kapaciteta 4000 kg/sat, te ostala oprema za prihvat, pakiranje i otpremu svježeg voća i povrća.

Tehnološko inovacijski centar Virovitica
Predstavlja istraživačku infrastrukturu za znanstveno područje biotehničkih znanosti s naglaskom na poljoprivredu, biotehnologiju i prehrambenu tehnologiju u svrhu provedbe neovisnih istraživanja te širenja znanja od strane znanstvenih institucija, kroz suradnju znanstvene zajednice, poljoprivrednika i poduzetnika s ciljem unapređenja poljoprivredne proizvodnje te proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Proizvodnja ljekovitog bilja „MELISA“
Obrt iz Orešca, nedaleko Suhopolja, s glavnom djelatnošću proizvodnje farmaceutskih pripravaka, odnosno uzgoj ljekovitog bilja i proizvodnja ljekovitih pripravaka. Ljekovito bilje koje se koristi u pripremanju ljekovitih preparata gospodin Marek uzgaja na vlastitim poljoprivrednim površinama, a tijekom uzgoja ne koriste se kemijska sredstva.
http://www.melisa.hr/

Dedin mlin, obrt za preradu žitarica
Obrt je iz Cabune, nedaleko Suhopolja, koji prerađuje žitarice na tradicionalan način u mlinu drvene konstrukcije sačinjenog od dva kamena koji drobe više vrsta žitarica na način da jedan kamen (gornji) stoji, drugi (donji) se vrti, a čekić tuče. Manjeg je kapaciteta, mlin ne pregrijava brašna i pune se samo dvije vrste brašna: integralno i krušno brašno.

Tvornica dobre hrane d.o.o.
Obiteljska tvrtka, prije svega ljubitelji životinja, koja 2012. godine dolazi na ideju da pokrene prvu hrvatsku tvornicu ekstrudirane hrane za kućne ljubimce u suradnji s Veterinarskim i Prehrambeno tehnološkim fakultetom u Zagrebu, koristeći pritom kvalitetne domaće sirovine. Iz tog razloga kao lokaciju prve hrvatske tvornice hrane za kućne ljubimce odabrana je Virovitica. Grad na granici Slavonije i Podravine, prostor dostupnosti najkvalitetnijeg mesa, voća i povrća neophodnog za dobar, zdrav i kvalitetan proizvod.

OPG Dvojak Franjo - vinarija
Vinarija u Podgorju, na obroncima Bilogore, nedaleko Virovitice, manjih kapaciteta ali dizajnirana u objektu luksuznog stila u kojemu se skriva priča o vinu, vinu koje je nadahnulo i inspiriralo mnoge umjetnike, a umjetnost je napraviti osebujno vino!

Hotel Divino
Hotel Divino smješten je na samom ulazu u Pitomaču na magistralnoj cesti iz smjera Virovitice. U svojoj ponudi raspolaže i sa 20 smještajnih jedinica.
https://tourism-pitomaca.hr/posjeti/smjestaj/hotel-divino/

Seoski turizam „Zlatni klas“ Otrovanec
Seoski turizam “Zlatni klas Otrovanec” u Otrovancu, nedaleko Pitomače - atraktivno je mjesto za sve generacije, mjesto gdje prošlost nadopunjuje sadašnjost noseći nagovještaj da je budućnost Zlatnog klasa jedna beskrajna priča koja će i dalje mamiti osmjeh na lica njegovih gostiju.
http://www.zlatni-klas.hr/

Hotel Mozart
Hotel s četiri zvjezdice, opremljen luksuznim sobama, apartmanom, restoranom i vinskim podrumom, nalazi se u Kinkovu u blizini glavne prometnice i Špišić Bukovice, na obroncima Bilogore. Zbog svog prirodnog okruženja, šumom bogatom divljači, idealno je mjesto za lov i odmor.
http://www.hotelmozart.hr/hr/

Sustavi navodnjavanja na području LAG-a „VIP“
Prvi sustav navodnjavanja na području Virovitičko-podravske županije i području općine Špišić Bukovica pušten je u rad u srpnju 2020. godine pod nazivom Đolta, ukupne površine 392 hektara i sufinanciran sredstvima iz Mjere 4 “Ulaganja u fizičku imovinu” iz Programa ruralnog razvoja. Investitor sustava je Virovitičko-podravska županija, a komisionar su Hrvatske vode.
Treći sustav navodnjavanja na području Virovitičko-podravske županije i drugi na području LAG-a „VIP“ je sustav navodnjavanja Novi Gradac-Detkovac, otvoren u svibnju 2021. godine, odvija se na površini od 750 hektara i projekt je Virovitičko-podravske županije nastao uz podršku općina Gradine i Lukač iz europskih sredstva. Također, u fazi projektnih ideja ili u pripremnim radnjama još su neki od sustava navodnjavanja na području LAG-a „VIP“ koji se slijedom nalaze uz rijeku Dravu kao izvoru vode. Time bi se iskoristilo prirodno bogatstvo u svrhu razvoja gospodarstva područja LAG-a „VIP“.

Gospodarstvo - med

Pčelarski obrt „Pčelarstvo Balint“; Mile Budaka 10, 33000 Virovitica

OPG Balać Zdravko; Mala Trapinska 4, 33410 Suhopolje

OPG Dejanović Silvija; Vukovarska 173, 33410 Suhopolje

OPG Zrinka Balint; Levinovac 1, 33533 Pivnica Slavonska

OPG Momčilović Predrag; Matije Gupca 101, 33410 Suhopolje

OPG Ivoš Dragan; Pivnica cesta 15, 33533 Pivnica Slavonska

OPG Bota Nedjeljko; Zrinj Lukački 40, 33406 Zrinj Lukački

OPG Slađana Egri; Slavonska 46, 3300 Virovitica

OPG Matić Marijana; Hrvatskog sabora 18A, 33411 Gradina

OPG Lelek Tomislav; Petra Preradovića 21, 33404 Špišić Bukovica

OPG Jakupec Dražen; Stjepana Radića 31, 33000 Virovitica

OPG Pemper Anica; Franje Baruna Trenka 55, 33000 Virovitica

OPG Vrbos Jasna; Stjepana Radića 45, 33410 Cabuna

OPG Slavko Švraka; Bečka 8, 33000 Virovitica

OPG Ripli Mateja; Franje Fujsa 1, 33000 Virovitica

OPG Kovač Željko; Petra Preradovića 149, 33405 Pitomača

OPG Tržić Marijan; Grabrovnica 46, 33405 Pitomača

OPG Filipović Petar; Novi Rezovac 10, 33000 Virovitica

OPG Herden Ivan; Pavla Radića 63, 33000 Virovitica

OPG Nenadić Dean; Bana Josipa Jelačića 65, 33411 Gradina

Lokalna akcijska grupa „LIKA“

Broj jedinica lokalne samouprave: **12**
Gradovi: **Gospić, Senj**
Općine: **Brinje, Donji Lapac, Gračac, Karlobag, Lovinac, Perušić, Plitvička Jezera, Rakovica, Udbina, Vrhovine**
Broj naselja: **289**
Površina (km^2): **5.898,07**
Broj stanovnika: **44.563**
Gustoća stanovnika: **7,56 / km²**

LAG LIKA

Budačka 12, 53000 Gospić;
+385 (0)53 658 468;
www.lag-lika.hr, www.integralika2020.com;
lag-lika@lag-lika.hr

Područje LAG-a LIKA najvećim dijelom pripada Ličko-senjskoj županiji, teritorijalno najvećoj jedinici regionalne samouprave u Republici Hrvatskoj, a obuhvaća i JLS iz Zadarske i Karlovačke županije (Gračac i Rakovicu). Graniči s Primorsko-goranskom županijom na sjeverozapadu, Karlovačkom županijom na sjeveru, Zadarskom županijom na jugu i jugoistoku, susjednom Bosnom i Hercegovinom na istoku, dok je na zapadu omeđen Jadranskim morem. LAG LIKA najvećim dijelom pripada Gorskoj Hrvatskoj odnosno kontinentsko ličko–gorskoj cjelini, a manjim dijelom Hrvatskom primorju, odnosno primorsko–podgorskoj cjelini.

Lokalna akcijska grupa Lika (LAG LIKA) osnovana je 15. svibnja 2013. i djeluje na području dvaju gradova i deset općina. Osim gradova i općina, članovi LAG-a LIKA su privatni i civilni sektor, ukupno 48 redovnih članova.

Iako je teritorijalno najveći LAG u Hrvatskoj ujedno je i najrjeđe naseljen. Cjelokupno područje LAG-a LIKA ističe se bogatom prirodnom, tradicijskom i kulturnom baštinom, a očuvan okoliš čini dobar temelj i pretpostavku za razvoj poljoprivrede, turizma i drugih nepoljoprivrednih aktivnosti. LAG LIKA je u svom svakodnevnom radu na usluzi korisnicima s ovog područja i djeluje na principu one stop info točke.

VIZIJA

„Globalno prepoznatljiva destinacija, ugodna za život i rad, usklađenog i održivog gospodarskog, okolišnog i društveno-socijalnog razvoja temeljenog na tradicijskim vrijednostima, prirodnoj i kulturnoj baštini.“

BRINJE

STARI GRAD SOKOLAC - Srednjovjekovni plemićki grad Sokolac, s malenog uzvišenja u središtu Brinja, spomenik nulte kategorije i simbol Brinja, budno bdije nad svojim stanovnicima. To veličanstveno zdanje izgrađeno je početkom 15. stoljeća od knezova krčkih Frankopana, ispod čijih se zidina i razvilo naselje. U to doba Sokolac je bio središte političkog, gospodarskog i kulturnog života, svratište iznimnih povijesnih ličnosti, poput kralja Žigmunda Luksemburškog i danskog kralja Ericha VII. O Sokolcu su se, tijekom vremena pričale mnoge priče i legende, od vjenčanja francuskog kralja u kapeli, preko velike zmije u tamnici do čudnovatih energetskih moći samog uzvišenja na kojem je izgrađen.

KAMENI MOST - Na Jozefinskoj cesti preko malenog potoka Gate-Jaruge, u samom središtu Brinja, prije više od 220 godina, točnije 1801. godine, brinjski i primorski kamenoresci, izradili su kameni most sa sunčanim satom, koji je za rekonstrukcije dobio i kamenu kuglu.

KIP BRINJSKOG MINERA - Odraslima na tvrdom kamenu, ljudima ovog kraja, poznate su sve njegove tajne. Diljem svijeta bili su poznati i priznati mineri i graditelji cesta i tunela. Kaže se da ne postoji tunel na svijetu u čijoj gradnji nije sudjelovao bar jedan Brinjak. Zato danas, u središtu Brinja, ponosno stoji brončani miner, djelo akademskog kipara Koste Angelini Radovanija.

TRADICIONALNA JELA - Brinjski kraj obiluje različitim gastronomskim užicima od kojih su najpoznatija tradicionalna jela i deserti: lička janjetina u maramici, police od krumpira sa ličkim sirom škripavcem i suhim mesom, sarma, suho meso i zelje, knedle od šljiva, lička štrudla od jabuke ili sira, pastrva sa roštilja, te neizostavni domaći brinjski kruh.

Rock koncert naziva „80-e se tradicionalno održava već preko deset godina. Na njemu sudjeluju stari rock bendovi koji su svirali 80-ih godina prošlog stoljeća. Uz dobru atmosferu i svirku na otvorenom na Pisti podno starog grada Sokolca zagarantiran je dobar provod do ranih jutarnjih sati.

AKTIVAN ODMOR - Zimsko i ljetno penjanje u stijeni na atraktivnim penjačkim stazama u Starom Brinju, pitome planinarske staze, pecanje ili lov, šetnja šumom i zelenim livadama, sanjkanje, grudanje ili avanturistička vožnja biciklom u snijegu. U Brinju se mogu iznajmiti javni bicikli Nextbike sustava i vozač može uživati u biciklističkim stazama dugim 50 km, a mapa staza se nalazi podno starog grada Sokolca. Posjetitelj u Brinju može uživati šetnjom Poučno-pješačkom stazom Brinjskog prstena kružnoga oblika, ukupne dužine 18,5 km, na relaciji Brinje-Zarin-Siničić špilja-Brinje. Svojim dužim dijelom prolazi hrptom planine Škamnice vodeći šetača do najvišeg vrha brinjske kotline Zarina (828m) i vidikovca Kozjak. Do samog ulaza u šumu šetač će upoznati biološku i morfološku raznolikost brinjskog kraja i očuvanost eko-sustava. Neizostavno događanje je i BRINJE TRAIL – međunarodna utrka u brdskom trčanju koja spaja najzanimljivije turističke lokacije u Brinju, ali vodeći se s idejom da većina staze prolazi planinskim područjem.
Izvor: TZO Brinje

DONJI LAPAC

Područje Donjeg Lapca ima brojne prirodne resurse kao potencijal za razvoj turističke ponude kraja. Prostor koji je gotovo netaknut, izrazito bogat florom i faunom, čistim zrakom i jednom od najljepših rijeka - rijekom Unom, daje mogućnosti za razvoj različitih vrsta turizma – lovnog, ribolovnog, planinarskog, izletničkog i sl.

ŠTRBAČKI BUK - drugi je veliki slap na rijeci Uni smješten kod naselja Donji Štrbci, u neposrednoj blizini državne granice Hrvatske sa BIH. Sastoji se od nekoliko slapova od kojih je najveći slap visok 24,5 metara i prema mnogima najljepši slap u Nacionalnom parku Una. Niz njega se obrušavaju slapovi i vodopadi rijeke Une gradeći sedrene tvorevine.

UNA - je kaskadna rijeka neobuzdane naravi i smaragdne boje čiju ljepotu obogaćuju njeni slapovi, riječni otoci, kaskade i bukovi. Za one željne adrenalina tu je mogućnost za iskušavanje u raftingu, za one mirnijeg duha tu je uživanje u pastrvi i domaćem krumpiru te arheološkim vrijednostima kraja – a opet, zašto ne spojiti i jedno i drugo?!

Izvor: www.donjilapac.hr; www.punkufer.hr

GOSPIĆ

BRONČANA SKULPTURA VODARICE MARTE - simbola grada Gospića podignuta je 31. prosinca 1893. godine u spomen dovršenja izgradnje prvog gradskog vodovoda, od izvora u selu Brušane do Gospića. Riječ je o tipiziranoj austrougarskoj skulpturi kakve su se tada postavljale prilikom završetka izgradnje vodovoda, no ime je dobila po mladoj Gospićanki, prvoj ženi koja je došla natočiti vodu iz česme, odnosno prema popularnoj kućnoj pomoćnici Marti. U prvoj polovici 20. stoljeća služila je i kao svojevrsni zavod za zapošljavanje, obzirom da su se tu okupljali nadničari i zemljoposjednici. Nakon II svjetskog rata je uklonjena, a krajem 20. stoljeća vraćena je na mjesto na kojemu je izvorno i bila postavljena; u starogradskoj jezgri grada Gospića, ispred Katedrale Navještenja Blažene Djevice Marije. Južno od skulpture, na uglu župnog ureda nalazi se miljokaz iz 19. stoljeća.

MEMORIJALNI CENTAR „ NIKOLA TESLA“ SMILJAN - Životni i znanstveni put Nikole Tesle krenuo je u Smiljanu koji ga je i nadahnulo za prve izumiteljske pokušaje iz kojih su se kasnije rodili mnogi genijalni izumi. Koncept Memorijalnog centra je koegzistiranje raznih sadržaja; od prije postojećih: rodne kuće Nikole Tesle s pripadajućim gospodarskim objektom, crkve Sv. Apostola Petra i Pavla, groblja, kamenih spomenika i klupa do novoizgrađenih sadržaja; trijema, parkirališta, pješačkih staza, spomenika kipara Mile Blaževića, auditorija, prototipova u prirodnoj veličini, Tesline ispitne stanice iz Colorado Springsa, Tesline turbine, broda na daljinsko upravljanje, mosta - platforme, dječjeg igrališta i ambijentalne rasvjete. Sve to ovaj centar čini dinamičnim, otvorenim i pristupačnim mjestom komunikacije i izvorom impresivnih saznanja.

TESLA POWER OF LIGHTS - Interaktivnim igrama svjetla uz laser show, atraktivne svjetlosne efekte te uz mnoštvo sadržaja i programa obilježava se rođendan Nikole Tesle 10. srpnja. Na samom početku života ovog velikog genija, u noći 10. srpnja 1856. godine Smiljan i okolicu zahvatila je nezapamćena oluja, uz grmljavinsko nevrijeme i svjetlost stotina munja. Njegova majka Georgiana (Đuka) je nedugo nakon poroda rekla: ‘Bit će to veliki čovjek, čovjek svjetla!!!’

TESLA

„JESEN U LICI“ - najznačajnija je županijska tradicionalna gospodarska, kulturno etno, turistička manifestacija međunarodnog karaktera u trodnevnom trajanju. Uz prezentaciju tradicijskih proizvoda, starih obrta, zanata i narodnih običaja, manifestacija ima za cilj predstaviti javnosti potencijale malih poljoprivrednih gospodarstava, malih poduzetnika i svih onih koji svoju proizvodnju temelje na tradicijskim osnovama što dokazuju primjenom starih, autohtonih načina izrade prehrambenih, ukrasnih i uporabnih proizvoda karakterističnih za ruralno nasljeđe kraja iz kojeg dolaze. „Jesen u Lici“ održava se svake godine prvi vikend u listopadu.

AKTIVNI ODMOR - Očuvana priroda idealno je odredište za sve koji voli pješačiti, planinariti i kampirati, radujući se odmoru i povratku istinskoj prirodi. Svakako, tu su još jahanje i biciklizam, brojne staze i ture koje vas mogu odvesti raznim pravcima u ritmu kakav vi želite i kakav je vama drag. Na kraju, pripadate li u kategoriju zaljubljenika u adrenalinske aktivnosti kao što su rafting na brzacima rijeka, padobransko jedrenje ili zmajarenje iznad velebitskih vrhova otkrit će vam ovaj kraj kao mjesto iznimnih izazova. Od 2018. godine u suradnji Turističke zajednice Ličko-senjske županije i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo održava se manifestacija „Hrvatski festival hodanja“ koja za cilj ima naglasiti ulogu hodanja kao osnovnog i najpristupačnijeg oblika kretanja čovjeka. Uz aktivnost hodanjem do zdravlja prilika je ovo da se svi hodači uz zdrav okoliš upoznaju i s prirodnim ljepotama ovog kraja. Manifestacija dio je projekta „Živjeti zdravo“ HZJZ-a financiranog kroz Operativni program učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.

TRADICIONALNA JELA - Ovaj kraj posjeduje bogatstvo okusa i mirisa autohtonih domaćih proizvoda. Recepture su se prenosile s koljena na koljeno, a u okuse hrane i pića utkano je puno truda, ljubavi, ali što je najvažnije okuse i mirise oblikuje i podneblju u kojem živimo. Autohtoni lički obrok započinje sirom škripavcem i basom, ličkim polama, te dimljenom slaninom ili pršutom, za glavno jelo možete birati između janjeće juhe sa suhim mesom, kiselog kupusa sa rebarcima i kobasicama, ili janje s ražnja, rezance sa gljivama, jela od divljači. Obrok završava uštipcima ili domaćom pogačom.

Izvor: Turistička zajednica Grada Gospića;
Hrvatski zavod za javno zdravstvo,
projekt Živjeti zdravo:

www.zivjetizdravo.eu

GRAČAC

CEROVAČKE ŠPILJE - su najveći špiljski kompleks i jedan od najznačajnijih speleoloških objekata u Hrvatskoj. Smjestile su se na južnom dijelu Parka prirode Velebit, u blizina Gračaca. Kompleks se sastoji od triju špilja: Donja, Srednja i Gornja s preko 7 km istraženih kanala. Za posjetitelje je uređeno i otvoreno prvih 700 m Donje i Gornje špilje. Špilje su iznimno bogate nalazima iz davne prošlosti te jednim od većih nalazišta špiljskog medvjeda u Hrvatskoj.

VRELO UNE - skriveni biser koji je proglašen hidrološkim spomenikom prirode. Izvorište je na 398 metara nadmorske visine u jako suženom kanjonu gdje na površinu, u obliku okruglog, mirnog i modrozelenog jezera izlazi voda iz velike dubine.

BOŽIĆ U GRAČACU - manifestacija na kojoj lokalni OPG-i i Udruge te djeca iz vrtića i škole izlažu svoje unikatne i s ljubavlju napravljene božićne proizvode. Nakon što se posjetitelj opskrbi kvalitetnim i domaćim proizvodima za božićne blagdane svoju djecu može obradovati odlaskom na dječje božićne predstave koje se održavaju upravo za njih.

JESEN U GRAČACU - sajam na kojem lokalni OPG-i, Udruge i ostali proizvođači iz susjednih županija izlažu i prodaju svoje prehrambene i neprehrambene proizvode. Ljubitelji domaćih i kvalitetnih lokalnih proizvoda će zasigurno pronaći mnoštvo specijaliteta koje će laskati njihovim nepcima.

KULTURNO LJETO - ljetna manifestacija s bogatom ponudom sadržaja u kojima svaki posjetitelj može pronaći nešto za sebe. U sklopu ove manifestacije možete uživati u nogometnim turnirima, predstavama, kreativnim radionicama te brojnim drugim aktivnostima na otvorenom kako bi veliki i mali proveli što ljepše ljeto u Gračacu.

EXTREME ENDURO LIKA - svake godine na području Srba u mjestu Kunovac Kupirovački održava se svjetski poznata moto brdska utrka za sve ljubitelje adrenalina. Utrci prisustvuje preko 200 extreme enduro vozača iz više europskih zemalja te obećava odličnu adrenalinsku zabavu za ljubitelje motociklizma.

Izvor: Jedinstvene u svijetu: 5 očaravajućih špilja kakve jedino možete pronaći u Hrvatskoj (dnevnik.hr); Razvojna agencija Općine Gračac; Cerovac caves // Cerovačke špilje | CRO | WANDERERS (wixsite.com); LAG LIKA; Općina Gračac

KARLOBAG

Svakog ljeta čeka nas mnoštvo kulturnih sadržaja na području općine Karlobag! Jedna od njih, spomena vrijedna, svakako je **LIČKA SELJAČKA TRŽNICA** čiji posjetitelji imaju priliku iskusiti okuse domaćih jela i namirnica iz uzgoja lokalnih proizvođača. Kupnjom ovih proizvoda možete se ne samo uvjeriti u istinitost stare tvrdnje da je 'domaće najbolje', već i podržati lokalnu proizvodnju. Lička seljačka tržnica organizira se svako ljeto u suradnji LAG-a LIKA i Turističke zajednice Općine Karlobag.

Također, ljeto 2021. godine u Karlobag rezerviramo je i za: **LIKE LIKA FESTIVAL**, s koncertom velikog umjetnika i ekspertnog glazbenika marimbe, Filipa Merčepa, koji će predstaviti svoje originalne skladbe, te klasične skladbe glazbenika poput Josepha Schwantnera, Astora Piazzolla i drugih. Ali to nije sve što se nudi ljubiteljima glazbe ovoga ljeta - Koncerti nagrađivane klape Sol s otoka Paga, nadaleko poznatog glazbenog sastava Crescendo iz Senja, tamburaških sastava, kazališnih predstava, izložbi čine boravak u Karlobagu nezaboravnim.

Ukoliko želite uživati u kulturi ovog malog mjesta, nezaobilazna kulturalna znamenitost svakako je **KAPUCINSKI SAMOSTAN SVETOG JOSIPA**. U samostanu se nalazi dragocjen slikarski uradak poznatog mletačkoga slikara Cristofora Tasca na temu Posljednje večere, te knjižnica koja neprekidno djeluje još od 16. stoljeća.

U Karlobagu možete pronaći i ruševine stare srednjovjekovne tvrđave **FORTICA** u kojoj su u davnim vremenima obitavali vojnici, te koja je izdržala brojne povijesne napade Osmanskoga carstva te Mletačke republike. Južni dio tvrđave, poznat i kao Kava, preoblikovan je u mediteranski vrt u kojemu se redovito održavaju umjetničke izvedbe.

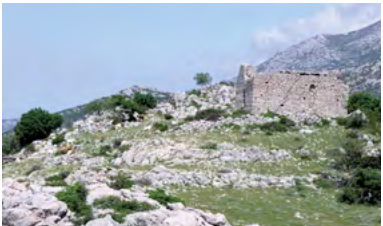

Onima koji žele zaviriti u još stariju povijest, svakako preporuča se posjete novopronađenoj **NEKROPOLI (grad mrtvih) DRVIŠICE.** Tamo možete pronaći iskopine prapovijesnog grada i iskusiti (makar na kratko) živote antičkog stanovništva 4. stoljeća prije Krista.

Ukoliko propustite tradicionalnu Ličku seljačku tržnicu, ne brinite. U Karlobagu tijekom cijele sezone možete pronaći različite delikatese te uspješno zadovoljiti svoje nepce. Brojni restorani vam stoje na ponudi: od Tatinje do Šušnja, OK-a do Baških Oštarija, na svakom kutku možete pojesti sve što Vam srce zaželi: hoće li to biti meso u obliku roštilja ili janjeta na ražnju ili pak riba i plodovi mora u pravom 'primorskom štihu', vaša je odluka. Naravno, obilazak Karlobaga ne bi bio potpun bez da svratite u nagrađivanu siranu na Baškim Oštarijama te isprobate tradicionalni autohtoni punomasni meki sir – škripavac, te ostale domaće mliječne proizvode u obliku sireva i jogurta.

IZVOR: Turistička zajednica Općine Karlobag

LOVINAC

ZIR - Osamljeno brdo sa stjenovitim vrhom u sredini Ličkog polja, nadmorske visine od 850 m. Posebno je zanimljivo što se oko njega proteže ravnica pa izgleda kao da se pojavilo niotkuda. S njegovog vrha seže pogled na cijeli južni Velebit, Crnopac, Sveto Brdo, Vaganski vrh, a dobro se vidi srednji i veliki dio sjevernog Velebita.

SVETO BRDO- s visinom od 1.752 m drugi je po visini vrh Velebita i najviši vrh Općine Lovinac. Nalazi se na jugoistočnom kraku planine, i pripada vrhuncima Južnog Velebita, gdje se i nalazi najviši vrh Velebita - Vaganski vrh (1.757 m). Sveto Brdo ime je dobilo jer su ljudi vjerovali da se za vrijeme oluja tamo obračunavaju Božanske i Zle sile. Drveni križ visok oko 4 metra nalazi se na vrhu brda zajedno s 10 Božjih zapovijedi. Specifično je po tome što, za razliku od drugih vrhova, za vedrih dana s njega puca jasan pogled i nekoliko stotina kilometara prema moru i otocima u daljini.

MAJSTORSKA CESTA - Jedno od sedam zaštićenih kulturnih dobara na području Općine Lovinac - transvelebitska prometnica koja je povezivala sv. Rok u Lici preko Malog Alana s Obrovcem u Dalmaciji i najsuvremenija cesta tog vremena u ovom dijelu Europe. Ime ceste vuče podrijetlo od njemačke riječi "Meisterstück" što znači remek-djelo – najvjerojatnije upravo zbog načina gradnje na ovom zahtjevnom krškom terenu. Majstorska cesta svojim ljepotama privlači brojne rekreativce među kojima su i ljubitelji filmova obzirom da je ovo područje poslužilo kao kulisa za kultni njemački film Winnetou.

BICIKLISTIČKA UTRKA „SRCE VELEBITA" - Prirodne ljepote, slikoviti krajobrazi i prekrasne kilometarske staze odlična su platforma za razvoj cikloturizma na području Lovinca. Živopisnim krajolikom već 5. godinu za redom prolazi biciklistička utrka „Srce Velebita" gdje natjecatelji mogu uživati u različitim biciklističkim ili biciklističko planinarskim kombiniranim turama i vidjeti najljepše od ovog kraja.

GASTRO MANIFESTACIJA „DAN LIČKOG KRUMPIRA" koja se na području Lovinca odvija od 2013. godine već tradicionalno posljednje subote u rujnu. Zaštita Ličkog krumpira, tradicionalnog ličkog proizvoda, nadaleko poznatog i prepoznatog po svojoj kvaliteti, europskom oznakom zaštite zemljopisnog podrijetla krenula je upravo entuzijazmom i radom proizvođača s područja Lovinca. Danas, kad proizvod nosi ovu prestižnu oznaku kako mu bolje odati počast za ishranu generacija Ličana nego manifestacijom organiziranom upravo njemu u čast.

Izvor: www.indirektno.com; www.gorstaci.com; www.likaclub.eu; www.lovinac.hr; www.planinarenje.hr; Ministarstvo kulture, Registar kulturnih dobara; www.punkufer.hr; www.srcevelebita.hr; www.lovinac-lika.hr; Turistička zajednica Ličko-senjske županije; LAG LIKA; Općina Lovinac

PERUŠIĆ

PEĆINSKI PARK GRABOVAČA - Doživite čaroliju podzemlja u jedinom pećinskom parku u Hrvatskoj. Špilja Samograd koja je prvi put osvijetljena 1989. godine nastala je u gornjokrednim vapnencima. U špilji se nalaze dva sigasta mosta, sigasti saljevi, kupasti stalagmiti i stalaktiti a vjeruje se da je stara 2 milijuna godina. Na relativno maloj površini (1,5 km^2) Pećinskog parka nalazi se osam špilja i jedna jama, što predstavlja sklop raznovrsnih i po bogatstvu kalcitnih tvorevina, vrijednih speleoloških pojava te ¼ od ukupnog broja zaštićenih speleoloških objekata u Hrvatskoj - tri špilje su zaštićene u kategoriji geomorfološkog spomenika prirode. Pećinski park Grabovača nudi nekoliko edukativnih staza od kojih jedna završava s prekrasnim vidikovcem s kojeg pogled seže na kanjon rijeke Like te obronke Velebita. Zanimljivi su i sadržaji za djecu, ovdje možete pronaći dječje igralište, Panov labirint, hobitsku kućicu, kućicu za vile te još mnogo sadržaja koji će oduševiti vaše najmlađe.

STARI GRAD PERUŠIĆ/TURSKA KULA/GRADINA - Kroz stoljeća stari kaštel je bio dom plemića Perušića, malo više obrambena utvrda Osmanske vojske a da bi se krajem 17. stoljeća napustio i prepustio propadanju. Bio je to kaštel četvrtastog tlocrta s tri polukule na uglovima i branič - kulom kružnog tlocrta.

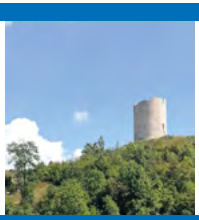

KOSINJSKI MOST je kameni, sedamdeset metara dugi most preko rijeke Like, spaja Gornji I Donji Kosinj. Projektirao ga je u 19. stoljeću projektant Milivoj Frkovović, a izgrađen je po uzoru na starohrvatsku mostogradnju, tehnikom “uklinjenjem kamena”. Most je jedinstven i po otvorima u lukovima koji imaju funkciju rasterećenja vodenog vala, u udaru na most. Gradnja mosta započela je 1929. a u prosincu 1936. godine pušten je u promet. Dužina mosta s upornjacima iznosi 70 metara, a širina između kamenih parapeta 5, 5 metara.

ŠTROKALJ je kruh sa sirom koji je specifičan za Perušićko područje. Recept: umijesiti tijesto prema klasičnom receptu za kruh, pustiti da tijesto odmori nakon čega ga treba premijesiti. Taj postupak ponoviti još jednom. Nakon što se tijesto ponovno diglo, potrebno ga je tanko razvaljati. Na tako razvaljano tijesto dodajemo domaći škripavac (po mogućnosti malo odstajao) ili domaći kratko prosušeni sir u koji smo prethodno dodali nekoliko jaja i soli. Tijesto sa sirom u sredini složimo u jastučić (ili kao orahnjaču) i tako stavimo peći. Ovakav kruh se posluživao težacima koji su radili u polju te im je zbog težine posla bio potreban malo “jači” doručak.

VESLAČKA REGATA NA RIJECI LICI je sportsko – rekreativna manifestacija u organizaciji Prvog ličkog veslačkog kluba.

BOŽIĆNA ČAROLIJA NA GRABOVAČI - adventska manifestacija izložbeno-prodajnog karaktera s nizom zabavnih sadržaja.

Izvor: Turistička zajednica Općine Perušić

PLITVIČKA JEZERA

PLJEŠIVICA ili PLJEŠEVICA je izduženi planinski vijenac koji se proteže kroz istočnu Liku u Hrvatskoj, a jedan njezin manji dio nalazi se na granici s Bosnom i Hercegovinom kod Bihaća. Masiv Ličke Kapele započinje brdom Medvjeđak (884 m) i njegovim 8 kilometara dugim grebenom, na području Plitvičkih jezera, tamo gdje prestaju najistočniji grebeni Male Kapele. Potom slijedi niz planinskih grebena i vrhova koji čine Ličku Plješivicu u užem smislu, s njezinim najvišim vrhovima Ozeblinom (1657 m) i Golom Plješivicom (također, Gola Plješevica) (1647 m). Najjužnije veće planine ovoga masiva su Kremen (1590 m) i najjužniji Poštak (1425 m) iznad vrela Zrmanje, koje se često smatraju zasebnim planinama u skupini Ličke Plješivice.

PLITVIČKA JEZERA - U čarobnom zelenilu šuma, livada i travnjaka niže se biser od šesnaest modrozelenih jezera, međusobno povezanih kaskadama i prštavim slapovima. U svakom kutku bujne vegetacije krije se dom mnogobrojnih vrsta ptica, leptira i divljači. Ne postoje riječi kojima se može opisati sva ta ljepota i sklad, stoga dođite, osjetite i doživite djelić iskonske, netaknute prirode.

MRSINJ GRAD ima ponosno značenje kao prvo upravno središte Krbavske biskupije. Zajedno s Udbinom i Komićem bio je jedna od tri najveće utvrde stare župe Krbave. Mrsinj je bio sazidan na širokoj podlozi i u vrlo lijepom obliku. Oko njega je bio uzdržavan velik vrt s plemenitim vrstama grmovita voća. Postojala je i utvrda Prozor na današnjim serpentinama iznad sela Vrelo koja je štitila prijelaz iz Koreničkog u Homoljačko polje. Danas se do starog Mrsinj Grada proteže prekrasna planinarska staza.

Kad se nebo smiluje u svibnju i podari lijepi sunčani dan, neizostavna manifestacija u samom centru male, slikovite i pitome Korenice je **DAN MEDVJEĐEG LUKA**. Biljka je to koju su u svojoj gastronomiji koristili naši predci još prije 5.000 godina, a zvali su je još i divlji luk i srijemuš. Osim što je ukusna, puna je ljekovitih svojstava. Kad nahranimo nepce najukusnijim jelima od ove samonikle i ljekovite biljke, a pri tom uživajući u plesu i pjesmi kulturno - umjetničkih društava kraja, vrijeme je za planinarenje i potragu medvjeđeg luka, duboko u šumi, gdje su cijela prostranstva ove mirisne biljke.

Ljubitelje trčanja privući će ovaj kraj u lipnju i rujnu na tradicionalnom **PLITVIČKOM MARATONU i na PLITVIČKOJ NOĆNOJ UTRCI.**

Osjećajući lagani umor nakon višesatnog obilaska jezera, obogaćeni i nadahnuti prekrasnim prizorima krajolika, posjetitelji zaslužuju počastiti svoje nepce nekim od slanih i slatkih tradicionalnih ličkih jela. Sjednimo za lički stol, prisjetimo se tradicionalnog načina života na ovom području i uživajmo u plodovima koje nam je podarilo ovo podneblje. Neka gozba počne: sir škripavac, kremasti sir – basa, domaći kruh, masnica, pršut, slanina, krumpir, kupus, palenta, suho meso, domaće juhe, janjetina , uštipci i savijače...

Izvor:
Turistička zajednica Općine Plitvička Jezera

RAKOVICA

BARAĆEVE ŠPILJE - urbano opremljeno izletište i jedno od najsmirujućih mjesta koja ćete posjetiti. Osvijetljenim putem između velebnih siga provest će vas stručni vodič te pričati o njezinom tisućljetnom nastajanju, geološkoj građi i vrijednim arheološkim nalazima. Uvest će vas u povijest te vam pokazati nekadašnje stanište špiljskog medvjeda, lava i nosoroga, mjesto pronalaska brončane ogrlice iz srednjeg vijeka... Vođenje će se na trenutak pretvoriti u apsolutnu tišinu i mrak kako biste taj jedinstveni doživljaj podzemlja zauvijek ponijeli sa sobom. I da, nema signala za mobitel, tako da ćete iskusiti pravu izolaciju samo nekoliko minuta vožnje od centra Rakovice.

STARI GRAD DREŽNIK na jugu Karlovačke županije u povijesnim se izvorima spominje već u 12. stoljeću. Tijekom 16. stoljeća taj je frankopanski dvorac bio pod stalnom prijetnjom Turaka, a 1592. godine konačno je i pao u njihove ruke. Oslobođen je tek krajem 18. stoljeća. 2015. godine povijest se ponovila i povijesni vidikovac ponovno je u funkciji. Danas se s njegove obnovljene kule pruža prekrasan vidik na krajolik rijeke Korane.

PLITVICE VALLEYS BIKE WEEKEND - Dvodnevna sportska manifestacija koja okuplja ljubitelje vožnje na dva kotača, jedan dan rekreativna utrku, a jedan dan obiteljska biciklijada. Manifestacija se organizira s ciljem razvijanja svijesti o dobrobiti rekreativnog bavljenja sportom uključivanjem lokalnih dionika u događanje, promocije ponude cikloturizma destinacije te kulturno-povijesnih atrakcija i drugih sadržaja u destinaciji.

LEGENDE PLITVIČIH DOLINA - Turistička zajednica općine Rakovica organizira jednodnevnu manifestaciju s ciljem promocije destinacije Plitvičke doline a vezanu za lokalitet Starog grada Drežnik. Program se temelji na likovima iz prošlosti rakovičkog kraja; Kvaternik, Serežani, Japodi, Korana koji pričaju priče i legende kraja. Uz njih program je obogaćen radionicama za djecu, domaćim proizvodima, zabavnim sadržajima.

TRADICIONALNA JELA - Poznati sir sa područja Rakovice „Rakovički Glavan“, polutvrdi sir sa zrenjem do 90 dana Sirane Turkalj dobitnik je brončane medalje na 13. međunarodnom festivalu sira u Tirolu (Austrija), a isti sir u Hrvatskoj je također vrednovan brončanom diplomom Stručnog povjerenstva za ocjenu sireva i srebrenom diplomom ugostitelja i novinara.

RANCH DOLINA JELENA - mjesto gdje ćete upoznati i Bambija i hraniti ga iz vlastite ruke. Golemo stanište s više od 100 različitih jedinki divljači obitelji Bićanić jedinstvena je atrakcija koja podjednako oduševljava i djecu i odrasle. Uz jelene, na ranču se nalaze i konji te crne slavonske svinje.

AKTIVNI ODMOR - U posljednjih nekoliko godina Plitvičke doline prepoznate su kao poželjna destinacija aktivnog odmora. Paintball, roping poligon, divovska ljuljačka, streličarstvo, zipline, karting i gađanje meta zračnom puškom tek su djelić raznovrsne ponude ove destinacije. Za one koji vole kretanje, ali ipak nešto mirnije, tu je i mreža razgranatih biciklističkih staza. Plitvičke doline – Plitvice valleys su hrvatska destinacija s najviše adrenalinskih izazova smještena na sjevernom ulazu u NP Plitvička jezera

Izvor: Turistička zajednica Općine Rakovica

Izvor fotografija: Turistička zajednica Općine Rakovica, Studio Butina, Sanja Grgić Ćurić

SENJ

TVRĐAVA NEHAJ, simbol grada Senja, sagrađena je 1558. godine od materijala razrušenih crkava, samostana i kuća prvotno smještenih izvan gradskih zidina. Ima kockasti oblik, a orijentirana je prema stranama svijeta. U nju se ulazilo stepenicama preko drvenog mosta kroz uska dvostruka vrata. Zidovi su debeli 2-3, 30 m, prema vrhu se sužuju, a završavaju s kruništem na kojemu je pet malih ugaonih kula. U zidinama se nalazi oko stotinu puškarnica i jedanaest velikih otvora. Oko tvrđave Nehaj na oko 14 hektara prostire se Park Nehaj koji nudi niz sadržaja za sve uzraste.

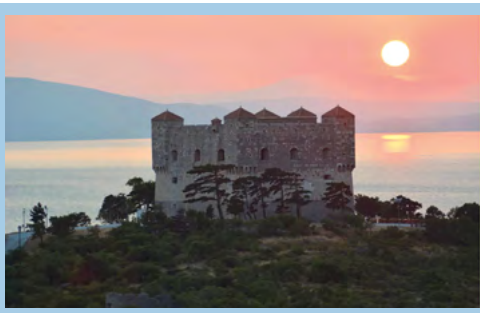

KUĆA VELEBITA smještena u selu Krasnu, je posjetiteljski i informacijski centar za posjetitelje Nacionalnog parka Sjeverni Velebit. U Kući Velebita saznat ćete više o klimi, vrstama i staništima, kulturnoj baštini, geologiji i podzemlju Sjevernog Velebita. Naglasak je stavljen na duboke jame kao na posebnu osobitost Parka. Upoznat ćete se s geologijom i procesom nastanka jama, povijesti i tehnikama njihova istraživanja, te ćete dobiti uvid u specifičan životinjski svijet podzemlja. Osobita atrakcija je iskustvo ulaska u jamu kroz poseban „lift". Mističan i nedostupan većini, stvarni svijet podzemlja u Kući Velebita može doživjeti gotovo svatko.

Ono što bi svi posjetitelji trebali doživjeti je romantična i posebna uvala **ZAVRATNICA**, jedna od najljepših u Hrvatskoj, do koje iz mjesta Jablanac vodi uređena šetnica dugačka 1 km. Ova uvala ulazi duboko u kopno i nezaobilazna je destinacija za sve posjetitelje. Duga je 900 m, a široka između 50 i 150 m. Danas je zaštićeno područje, a zbog svoje specifičnosti, proglašena je i geomorfološkim spomenikom prirode. Zaštićeni cvijet ilirska perunika u proljeće u ljubičasto oboji visoki kanjon koji se izdiže nad uvalom. Ondje je vrijeme provodio Vjenceslav Novak, jedan od najvećih hrvatskih književnika. U samom kraju uvale, na dubini od oko 8 metara, možete razgledati potopljeni njemački brod iz II. svjetskog rata.

USKOČKI DANI - Svake godine u mjesecu srpnju Senj se na dva dana vraća u 16. stoljeće, najslavnije doba senjske povijesti. Doba je to kada je sagrađena tvrđava Nehaj i kada su senjski uskoci po kojima je Senj najpoznatiji proživljavali svoje najslavnije trenutke. Ovom manifestacijom oživljene povijesti rekonstruiramo događaje iz onog vremena, onodobnu odjeću, običaje i hranu. U sklopu manifestacije održava se sajam tradicijskih obrta, radionice streličarstava i mačevanja, povijesno-edukativne predstave, nastupi žonglera i lakrdijaša, vatreni nastupi, srednjovjekovni plesovi, a i glazba je iz onog doba. Senjski uskoci te gostujuće uskočke i viteške skupine uprizoruju dvoboje vitezova, dnevne i noćne opsade grada, viteške turnire te pomorsku bitku u senjskoj luci.

MEĐUNARODNI SENJSKI LJETNI KARNEVAL - Zasigurno jedno od najatraktivnijih ljetnih zabavnih događanja na Jadranu. Od davne 1967. godine, početkom kolovoza, Senjani sa svojim gostima ovaj grad uzdižu u prijestolnicu ljetnog maškaranja istočne obale Jadrana. Uz skupine iz Senja, Rijeke i njene okolice, Zagreba, Đakova, Gareš-nice, Gradiške, Jastrebarskog, Siska itd., tradicionalno se predstavljaju i skupine iz inozemstva.

IZVOR: Turistička zajednica Grada Senja

UDBINA

CRKVA HRVATSKIH MUČENIKA - najveća crkva na Udbini i hrvatsko nacionalno svetište. Ovo svetište skupno je mjesto svih hrvatskih stradanja i muke hrvatskog naroda do ostvarenja svoje države i slobode. Idejni začetnik projekta bio je biskup mons. dr. Mile Bogović 2005. godine s idejom da se na Krbavi prvenstveno obilježi veliko stradanje od 9. rujna 1493. – poznata bitka na Krbavskom polju, a onda i kasnija povijesna stradanja. Crkva je završena 2010. godine. Dan hrvatskih mučenika obilježava se zadnje nedjelje u kolovozu.

Veliko bogatstvo ovog kraja je **KRBAVSKO POLJE** – sa preko 5.000 ha obradivog zemljišta pogodnog za uzgoj raznih ratarskih i povrtlarskih kultura. Posebna zanimljivost su ponori rijeke Krbavice, kao i Murtino jezero.

Polje je omeđeno velikim pašnjačkim površinama koje pružaju mogućnost intenzivnog bavljenja stočarstvom, što je i vjekovna tradicija ovog kraja. Krbavsko polje ima i svoju povijesnu važnost jer se na njemu 09. rujna 1493. godine odigrala Krbavska bitka - sukob između hrvatske plemićke vojske i Osmanlija.

LAUDONOV GAJ je jedan od tri park šume na području Ličko-senjske županije, površine 33,23 ha i jedan je od najstarijih živih spomenika šumarstva Like i Hrvatske posađen na živim pijescima Krbavskog polja. Kako bi se smirili živi pijesci na Krbavskom polju, Šumarski ured i Ličke pukovnije Karlovačkog generalata napravio je plan i razradio tehniku pošumljavanja. Pošumljavanje, započeto 1746. godine, obavljano je pod vodstvom kapetana Ernesta Gideona Laudona. Za sadnju su korištene sadnice hrasta lužnjaka (Quercus robur), a način pošumljavanja obavljan je po vojničkom ustroju: prikazana je vojska – pukovnija u vojničkom pokretu i to: glavnina, rezerva, pobočnica i izvidnica. Za žive pijeske veže se i legenda koja se već dugo prepričava u ovim krajevima, a govori o tome kako je u tijeku bitke s Turcima na Krbavskom polju, koja se zbila 9. rujna 1493. godine, vjetar digao pijesak i nosio ga ravno u oči hrvatskoj vojsci, zbog čega je bitka izgubljena.
SUNČANI DANI - Zanimljivo je da je upravo Udbina na drugom mjestu u Hrvatskoj po broju sunčanih dana, odmah poslije Hvara.

Izvor: www.chm-udbina.com.hr; www.enciklopedija.hr; www.udbina.hr; Biološko-ekološko i prostorno vrednovanje park šume "Laudonov gaj", Mandica Dasović, Šumarski list, Vol. 131 No. 11-12, 2007., pregledni rad; Turistička zajednica Ličko-senjske županije; LAG LIKA

VRHOVINE

Najpoznatija atrakcija na području Općine Vrhovine je **ZIPLINE PAZI MEDO**. Zipline je smješten u neposrednoj blizini Nacionalnog parka Plitvička jezera, u mjestu Rudopolje. Duljinom od 1700 m jedan je od najdužih u Europi. Najviša točka nalazi se na 80 m iznad razine tla, te se s te pozicije pruža očaravajući pogled na cijelo selo.
Doseže brzinu od 120 km/h što će oduševiti ljubitelje adrenalina i sve one koje žele uživati u predivnom pogledu. U sklopu objekta Zipline Pazi Medo uživat će i ljubitelji penjanja, bilo da je riječ o sportskom penjanju ili slobodnom penjanju. Stijena za sportsko penjanje je visoka 8 m, te se prostire na površini od 54 m2 i uključuje 3 linije za penjanje, dok se stijena za obično penjanje prostire na 67 m2 i uključuje gotovo 20 smjerova različitih težina.

DISC GOLF je novi sport koji je stvoren kako bi povezao razne generacije, obzirom da ga mogu igrati i djeca i odrasli, sportaši ili koji to tek planiraju biti. Ovaj sport je kombinacija bacanja diska (frizbija) i golfa te nije potrebna nikakva oprema da biste igrali disc golf. Pobjednik je onaj koji u što manje pokušaja pogodi što više "koševa".

Ljubitelji zimskih sportova uživat će u **NORDIJSKOM SKIJANJU,** sportu idealnom za ljubitelje skijanja i rekreacije u snijegu. U mjestu Donji Babin Potok se nalaze dvije uređene staze za nordijsko trčanje, od kojih je jedna duga 6 km a druga 3 km. Pogodne su ne samo za rekreativce nego i za profesionalne sportaše koji se bave nordijskim trčanjem.

Izvor: Turistička zajednica Općine Vrhovine